

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (3475) 2016 NOVEMBER – LAPKRIČIO 8 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Negi ir mes?

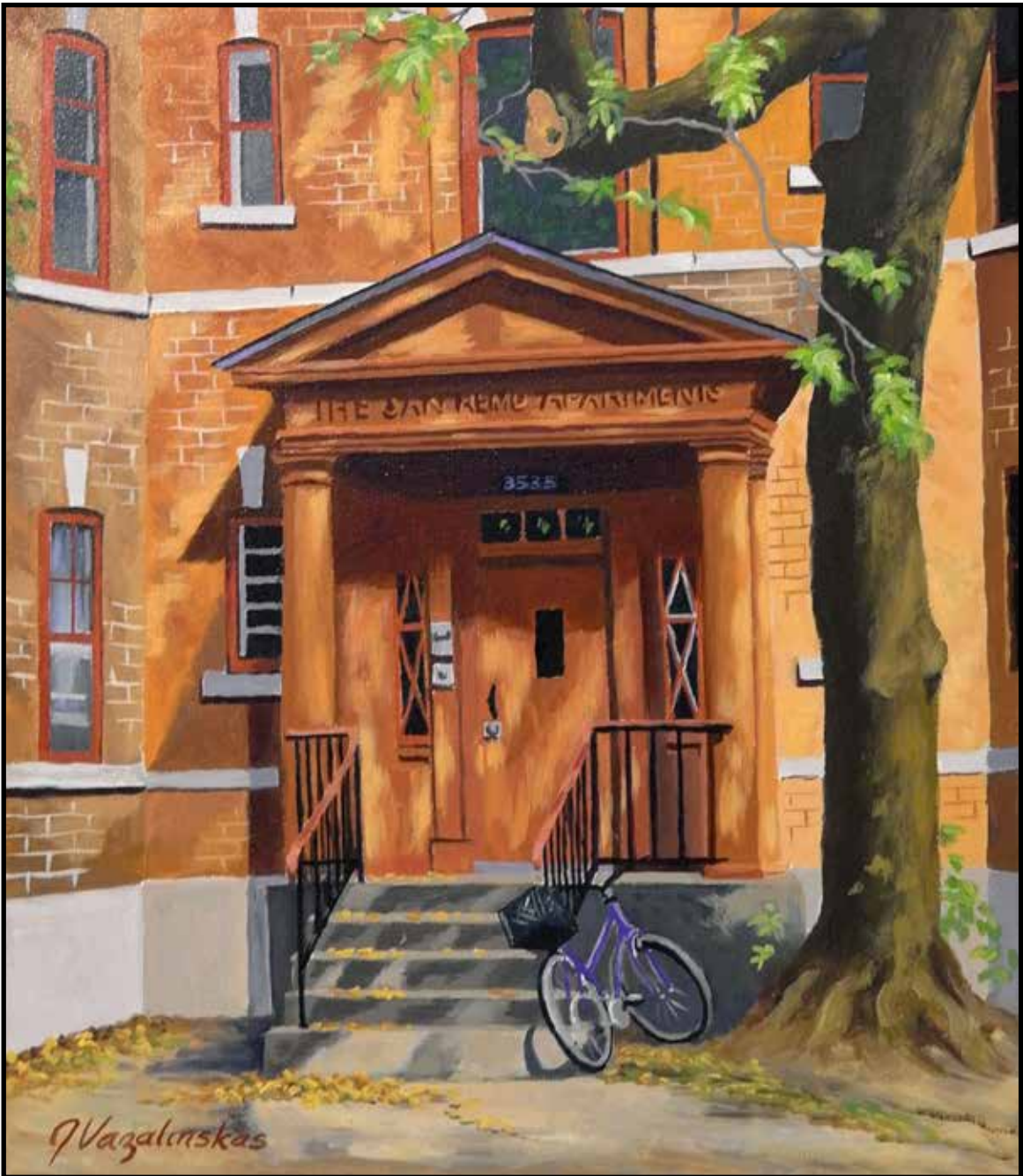
Kartais atrodo, kad gyvenimas be priešingybių būtų skurdus. Neįdomus, gal net neįmanomas? Kai blogybės kažkur daro gera, tai kas būtų be jų?

Prie kažkam gera darančių blogybių galėtume priskirti ir plačiau jau išsišakojusį kyšininkavimą. Jau nuo senų senovės, kiek lietuviams žinoma, patiriama ir matoma, dar prieš V.Kudirkos aprašytą carinės Rusijos valdininkiją, kyšininkavimas bei papirkinėjimai klestėjo kaip gyvenimo būdo dalelė, ir tai suprantamas, gal ir reikalingas dalykas. Sakymas „netepsi-nevažiuosi“ buvo gana dažnas įvairių patarimų reikaluose ir ne juokais priskiriamas prie gausybės rago kitų išmintingų posakių. Jis primena, kas darytina, kad gyvenimo ratai negirgždėtų. O be garso juk lengviau ir smagiau važiuoti. Taip kyšiai ir pavirsta tuo geruoju tepalu, kurio nauda išsiplėtusi nuo skurdžiausių lūšnelių iki prabangiausių rūmų. Rodos, taip yra, kaip radom, taip ir paliksim. O vis dėlto tai pasaulinio masto gyvensenos vėžys, apie kurį kasdien rašoma ir kalbama; baudžiami tie, kurie jį platina, bet apie jo gydymą – beveik nieko. Ta „geroji“ blogybė taip išsikerojusi, lyg būtų per didelė ją liesti. Be to ji atsakingose vietose taip susipainiojusi, kad mėginant išnarplioti ir atskirti, kur gera, kur bloga, galima pažeisti ir niekuo dėtus gerus dalykus. Kai kurie kyšiai, priėmėjų vadinami dovanomis, apramina ir sąžinės krūptelėjimus. O davėjai, papirkimus pavadinę neblogomis investicijomis, kartu nuperka ir tylą, kuri labiausiai reikalinga užsiimant neteisėtais darbais.

Kyšininkavimo, apgaudinėjimo, papirkimo bei sukotos atskaitomybės istorijų – pilna žiniasklaida. Istorijos įdomios, daugelio mėgstamos skaityti ar kaip kitaip su jomis susipažinti. Jas sekdami vieni piktinasi, kiti užjaučia, stebisi ir aptarinėja. Ypač daugelį patraukia tos istorijos, kurios vyksta aukštuomenės sluoksniuose, valdymo viršūnėse. Tie apskrūs veidmainiai, patyrę sukčiai spausdinami pirmuose dienraščių puslapiuose, pristatomi nors ir su negatyviu ženklu, bet tarsi dienos „herojai“, verti visuomenės dėmesio. Kai skelbiami tokie įvykiai vyksta kažkur ir mūsų tiesiogiai neliečia, rodos, taip ir turi būti – viskas įdomiam pasisakytumui, bet kai skaitome apie tas gerąsias blogybes, vykstančias Lietuvoje, jaudinamės ir liūdime su klausimu – negi ir mes? Labai norėtume, kad kažkas imtų ir atsakytų į tą abejojimą patvirtinimu – negali būti. Deja, kai pateikiamos lietuviškos pavardės ir jų pareigos, iškyla naujas šiurpus klausimas – negi tie žmonės stovėjo Baltijos kelyje tautos Atgimimo metu? Einame trečiuoju Nepriklausomybės dešimtmečiu, džiaugiamės kiekvienu laisvės teikiančiu laimėjimu, tvirtiname ekonominį gyvenimą, didžiuojamės kūrybiniu pajėgumu, išsirenkame valdžią – ir dar vis lyg kažko trūksta, kai skaitome apie tas baisiąsias negeroves ir tėvynainius, ieškančius nusikaltimuose apgaulingo savęs tenkinimo, atgautą laisvę panaudojant blogybėms skleisti. Prie visų tų klausimų nedrąsiai glaudžiasi dar vienas – ar mes įstengtume būti kitokie, kai aplink „visi taip daro“? ČS

ŠIAME NUMERYJE

- Gailestingumo metų uždarymas – 2 psl.
- Atminimo lenta LDK kariams ir sukilėliams – 3 psl.
- Mažosios Lietuvos istorija kreivame žinyne veidrodyje (I dalis) – 4 psl.
- Montrealio lietuvių dailininkų paroda – 5 psl.
- Poetei Elenai Mezginaitei būtų 75 – 8 psl.

Butai Durocher gatvėje. Aliejus. G. Vazalinskas (Montrealis). Paveikslas iš KLMA veikiančios Montrealio dailininkų parodos. Daugiau apie ją skaitykite 5 psl. Ntr. A. Minkevičienės

Prezidentui – 90

Prezidentas V. Adamkus

Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui – neeilinė sukaktis: lapkričio 3 dieną atšventė 90 metų jubiliejų. Du terminus (1998-2003 ir 2004-2009 metais) valstybės vairą savo rankose laikiusio V. Adamkaus biografija – turtinga ir verta ne vienos knygos puslapių. Prisiminimai apie svarbiausias gyvenimo pareigas aprašyti dviejose dienoraščių knygose *Pareigos, kurios nesibaigia* ir *Paskutinė kadencija* (lit. bendraautoris – Valdas Bartasevičius). Net ir sunki liga pastaraisiais metais neužgožė šio Lietuvos patrioto rūpesčio Tėvynės ateitimi, jos gyvenimu. Prezidentas noriai dalyvauja valstybės viešajame gyvenime – oficialiuose renginiuose ir šventėse, susitikimuose su gyventojais.

Naujasis seimas pradeda darbą

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė įsakymą, kuriuo pirmąjį naujo Seimo posėdį kviečia lapkričio 14 dieną. Pirmajam Seimo posėdžiui pirmininkaus vyriausias išrinktas parlamentaras – „tvarkietis“ Juozas Imbrasas. Pagal Seimo statutą, pirmajame posėdyje visi parlamentarai turi prisiekti. Priesaiką perkelti į kitą posėdį galima tik dėl labai svarbios priežasties. Per pirmąjį parlamento posėdį taip pat privalu išrinkti Seimo pirmininką, juo greičiausiai taps Seimo rinkimus laimėjusios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatas. Parlamento vadovas renkamas slaptu balsavimu, numato Seimo statutas. Pagal Konstituciją, naujai išrinktam Seimui pradėjus darbą ir terminą baigusiai Vyriausybei grąžinus įgaliojimus, prezidentė per 15 dienų pateiks Seimui svarstyti naujo mi-

nisterio pirmininko kandidatūrą. „Valstiečiai“ savo siūlomą premjeru įvardija buvusį policijos vadovą ir vidaus reikalų ministrą Saulių Skvernelį.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga per spalį vykusius Seimo rinkimus užsitikrino 56 parlamentarų mandatus iš 141. Dėl valdančiosios koalicijos formavimo jie derasi su LSDDP, iškovojuojais 17 mandatų. Konservatoriai rinkimuose laimėjo 31 mandatą, Liberalų sąjūdį turės 14 atstovų parlamente. Po aštuonis mandatus teko Lietuvos lenkų rinkimų akcijai-Krikščioniškų šeimų sąjungai bei partijai „Tvarka ir teisingumas“. Du mandatus laimėjo Darbo partija, po vieną – Lietuvos žaliųjų partija, Centro partija bei partija „Lietuvos sąrašas“. Du mandatus gavo save išsikėlę kandidatai.

Inf.

Gailestingumo metų uždarymas

Artėja ypatingųjų Šventųjų metų pabaiga. Popiežiaus dekretais paskirti kardinolai, įgalioti jo vardu uždaryti šventąsias Gailestingumo duris į tris Popiežiškąsias bazilikas: Šv. Jono Laterane, Marijos Didžiąją ir Šv. Pauliaus už miesto mūrų. Popiežiškieji legatai jas uždarys lapkričio 13-ąją.

Popiežiaus paskirti legatai yra trijų bazilikų arkikunigai: italas kardinolas Agostino Vallini – Laterano bazilikos, ispanas kardinolas Santos Abril y Castello – Didžiosios Marijos bazilikos ir amerikietis kardinolas James Michael Harvey – Šv. Pauliaus už miesto mūrų bazilikos.

Vatikano Šv. Petro bazilikos Gailestingumo duris popiežius Pranciškus uždarys lapkričio 20 dieną, užbaigdamas Šventuosius metus Romoje ir visuotinėje Bažnyčioje. Šventųjų metų uždarymo ir Kristaus, Visatos Valdovo iškilmės Mišias popiežius Pranciškus aukos Šv. Petro bazilikoje. Su juo Mišiose dalyvaus naujai paskirti Romos Bažnyčios kardinolai. Iki Šventųjų Metų pabaigos popiežius Vatikano bazilikoje vadovaus dar kelioms jubiliejinių dienų Mišioms: Kalinių jubiliejui lapkričio 6 d. ir Benamių jubiliejui lapkričio 13 d.

Istorinė kelionė į Švediją

Popiežius Pranciškus su Švedijos karališkąja šeima – karaliumi Karoliu XVI ir karaliene Silvija

Popiežius Pranciškus spalio 31- lapkričio 1 d.d. lankėsi Švedijoje. Tai pirmas per beveik 500 metų

katalikų Bažnyčios vadovo apsilankymas šioje valstybėje. Šv. Tėvas dalyvavo Lunde ir

Malmėje vykusiuose ekumeniniuose renginiuose, kuriais buvo pradėta minėti Reformacijos pradžios 500 metų sukaktis. Pati renginio, dalyvaujant popiežiui, diena yra reikšminga protestantų pasauliui – tą dieną, 1517 metų spalio 31-ąją, Martynas Liuteris ant Vitenbergo šventovės durų iškabino savo 95 tezes, kritikodamas nemenką dalį tuometinių katalikiškų papročių ir mokymo. Šis viešas poelgis buvo lemiamas postūmis vėlesniems įvykiams, dėl kurių krikščionybė Europoje skilo, jos vienybė buvo smarkiai ir ilgam laikui sužeista. Tik dabartiniais laikais vyksta abiejų Bažnyčių suartėjimas. Daugiau apie tai kitame TŽ numeryje.

Paskirti nauji kardinolai

Popiežius Pranciškus paskyrė 17 naujų kardinolų, iš kurių 13 yra jaunesni nei 80 metų ir todėl yra rinkėjai, galintys balsuoti popiežių renkančioje konklavoje. Trys iš naujųjų kardinolų yra amerikiečiai, tarp jų – nuosaikus Čikagos arkivyskupas Blaise Cupich ir Indianapolio arkivyskupas Joseph Tobin. Laikydamasis savo tradicijos, Pranciškus paskyrė ir

kardinolų iš tolimiausių pasaulio kampelių, tad Afrika, Okeanija, Azija ir Pietų Amerika gavo daugiau atstovų nei Europa, kuri ilgai vyravo Kardinolų kolegijoje. Reikšminga tai, kad buvo paskirtas tik vienas italas: juo tapo Pranciškaus ambasadorius „mylimoje ir daug iškentėjusioje Sirijoje“. Visi 17 naujųjų kardinolų bus pristatyti per iškilmes lapkričio 19 dieną, baigiantis popiežiaus Pranciškaus paskelbtiems šventiesiems Gailestingumo metams.

Išsaugoti buvusio gyvenimo orumą

Vatikano dokumentas apie palaikų kremavimą : “Iš žemės esame kilę ir į žemę grįžtame...”

Bažnyčia neprieštaruja palaikų kremavimui, bet neleidžia pelenų laikyti namuose arba jų išbarstyti gamtoje, sakoma Vatikane pristatytoje Tikėjimo mokymo kongregacijos instrukcijoje „Ad resurgendum cum Christo“. Antradienio rytą vykusioje spaudos konferencijoje savo parengtą dokumentą pristatė Tikėjimo mokymo kongregacijos vadovai – prefektas kard. Gerhard Müller ir jo bendradarbiai. Šiais laikais mirusiųjų palaikų kremavimas vis dažniau pakeičia tradicinį kūnų laidojimą. Kartu su kremavimu atsiranda ir nauji reiškiniai, tokie kaip pelenų laikymas namuose arba išbarstymas gamtoje. Bažnyčios požiūris į palaikų kremavimą išreikštas Kanonų teisės kodekse: „Bažnyčia primygtinai pataria išlaikyti pamaldų paprotį laidoti mirusiųjų kūnus, tačiau nedraudžia kremavimo, nebent jis būtų pasirinktas dėl katalikiškai doktrinai prieštaraujančių priežasčių“ (kan. 1176 § 3). Ši norma nieko nesako apie pelenų saugojimą, ir dėl to jau kuris laikas įvairių šalių Vyskupų konferencijos prašė Tikėjimo mokymo kongregaciją aiškiau apibrėžti ir pelenų saugojimo taisykles. Ypač buvo reiškiamos abejonės dėl atsirandančių naujų papročių saugoti pelenus namuose arba juos išbarstyti gamtoje. Kongregacijos paskelbtoje instrukcijoje „Ad resurgendum cum

Christo“ pakartotas Kanonų teisės kodekse išreikštas patarimas laidoti mirusiųjų kūnus kapinėse. Atsimenant Viešpaties mirtį, palaidojimą ir prisikėlimą, kūno laidojimas geriausiai išreiškia mūsų tikėjimą

Kolumbariumas lietuvių Šv. Jono kapinėse Misisaugoje (ON)

kūno prisikėlimu. Pagarbiai rūpindamasi mirusiųjų kūnais Bažnyčia patvirtina tikėjimą prisikėlimu ir atsiriboja nuo tų laikysenų ir apeigų, kurios mirtį suvokia kaip galutinį žmogaus asmens sunykimą, kaip reinkarnacijos proceso etapą arba kaip susiliejamą su gamta. Tačiau jei dėl rimtų priežasčių pasirenkamas palaikų kremavimas, tuomet pelenai turi būti saugomi sakralioje aplinkoje, tai yra kapinėse, šventovėje ar kitoje tam skirtoje vietoje. Urnos saugojimas namuose neleistinas, išskyrus tik tuos atvejus, kai dėl rimtų priežasčių vietos vyskupas tam suteikia leidimą. Siekiant išvengti bet kokių panteistinių, natūralistinių ar nihilistinių dviprasmybių, draudžiama pelenus išbarstyti ore, žemėje ar vandenyje. „Tikimasi, kad ši instrukcija padės krikščionims geriau įsisąmoninti mūsų visų turimą Dievo vaikų orumą. Žmogaus asmuo yra kūrinys, kurio buvimas mirties valandą nesibaigia. Dievas yra mūsų pradžia ir mūsų tikslas. Iš žemės esame kilę ir į žemę grįžtame, laukdami galutinio prisikėlimo. Tad šiandien reikia evangelizuoti mirties suvokimą. Prisikėlęs Kristus yra tarsi deganti meilės krosnis, kuri viską atnaujiną ir viską naujai perkuria, laukiant kūno iš mirusiųjų prisikėlimo ir amžinojo gyvenimo,“ – sakė pristatymo spaudos konferencijoje kardinolas Müller.

Vatikano radijo inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iulii, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Atminimo lenta LDK kariams ir sukilėliams

Lenkijoje, Kobylkos mūšių (1794) vietoje, atidengiamas lietuviškas atminimo užrašas LDK kariams ir sukilėliams

Spalio 29 dieną, 222-ųjų Kobylkos mūšio metinių proga Lenkijoje, Kobylkos miesto kapinėse, atidengta lietuviška atminimo lenta, skirta 1794 m. spalio 26 d. mūšio metu žuvusiems Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariams ir sukilėliams. Ji atidengta greta lenkiškos atminimo lentos, įamžinančios Kobylkos kautynių aukas.

Iškilmų dalyviai: Kobylkos meras Robertas Roguski, Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Šarūnas Adomavičius, Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas Artūras Jasinskas, Lietuvos kariuomenės Kauno įgulos kapelionas Tomas Karklys, karo istorikas prof. Valdas Rakutis, Lietuvos ambasados gynybos atašė Rimantas Jarmalavičius, besidomintieji karo istorija, Kobylkos gyventojai ir svečiai.

Atminimo lenta lietuvių kalba įrengta Lietuvos ambasados Lenkijoje rūpesčiu ir iniciatyva.

Po atidengimo ceremonijos miesto aikštėje karybos istorijos entuziastai iš Lietuvos ir Lenkijos karo istorijos klubų surengė mūšio rekonstrukciją. Tokios rekonstrukcijos, dalyvaujant mėgėjams iš abiejų šalių, Kobylkoje rengiamos jau keletą metų iš eilės. Šiemetinių renginių globoja Lietuvos ambasada.

1794 m. spalio 26 d. prie Kobylkos įvykęs mūšis tarp Lietuvos bei Lenkijos sukilėlių, vadovaujamų Tado Kosciuškos, ir Rusijos armijos buvo priešpaskutinis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenės mūšis. Netrukus, 1795 m., Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė nustojo egzistuoti ir niekuomet nebeatsikūrė.

URM inf. ir ntr.

Pasaulyje

ITALIJA. Spalio pabaigoje Centrinę Italiją supurtė stiprus žemės drebėjimas. Požeminiai smūgiai buvo jaučiami regione nuo Romos iki Venecijos. JAV geologijos tarnyba (USGS) nurodė, kad jų stiprumas buvo 6,6 balo. Pora požeminių smūgių vidurio Italijoje supurtė ir apgriovė šventoves ir kitus pastatus. Tokio paties stiprumo požeminiai smūgiai pasikartojo dar kelis kartus. Tai nutiko praėjus vos dviem mėnesiams po galingo žemės drebėjimo, šiame regione nusėšusio beveik 300 žmonių gyvybių.

JAPONIJA. Vyriausybė svarsto galimybes pripažinti Rusijos teises į dvi iš keturių ginčijamų Kurilų salų. Premjero Shinzo Abe vyriausybė viliasi pasiekti pažangą dėl taikos sutarties, kurios Maskva ir Tokijas dar nėra pasirašę nuo Antrojo pasaulinio karo, ir prieš Rusijos prezidento Vladimiro Putino vizitą šalyje gruodžio mėnesį „iš naujo svarsto derybinę strategiją“. Pagal naująją poziciją Japonijos vyriausybė gali pasiūlyti Maskvai išsaugoti teises į dvi salas – Šikotano ir Chabomajaus.

Japonija pretenduoja į keturias pietines Kurilų salų grandinei priklausančias salas, kurias vadina Šiaurinėmis Teritorijomis: Iturupą, Kunašyrą, Šikotaną ir Chabomajų. Tokijas remiasi 1855 metų Šimodos prekybos ir sienų sutartimi, o šių keturių salų sugrąžinimą laikė sąlyga taikos sutarčiai pasirašyti.

IZRAELIS sustabdė bendradarbiavimą su Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO), kai ši priėmė dvi rezoliucijas dėl aneksuotos Rytų Jeruzalės prieš lemiamą balsavimą. UNESCO generalinei direktorei Irinai Bokovai adresuotame laiške Izraelio švietimo ministeris Naftalis Bennetas apkaltino šią organizaciją „tūkstantmečių žydų ryšių su Jeruzale“ ignoravimu ir šitaip – „islamistų teroro“ rėmimu. UNESCO re-

zoliucijose yra minima „okupuota Palestina“ ir jomis siekiama „apsaugoti palestiniečių kultūros paveldą ir savitą Rytų Jeruzalės charakterį“.

MALDYVAI. Valstybė paskelbė pasitraukianti iš Britanijos tautų sandraugos (Commonwealth) po daugelio metų ginčų dėl žmogaus teisių šioje salų valstybėje, kurioje prieš ketverius metus buvo nuverstas pirmas demokratiškai išrinktas vadovas. Maldyvų užsienio reikalų ministerijos pareiškime pažymima, kad su 340 tūkstančių sunitų šioje šalyje Sandrauga elgėsi „neteisingai ir nesąžiningai“.

Tarptautinė bendruomenė išsakė susirūpinimą dėl padėties šiose kurortinėse Indijos vandenyno salose. M. Nasheed, kuris buvo pirmasis demokratiškai išrinktas Maldyvų vadovas, buvo pripažintas kaltu pagal griežtą kovos su terorizmu įstatymą, nes įsakė suimti vieną aukšto rango teisėją 2012 metų sausį, tebebūdamas prezidentu. Šiomet, išleistas gydytis į Didžiąją Britaniją, jis liko joje, gavęs politinį prieglobstį.

Britanijos tautų sandraugą, savanorišką bendriją sudaro daugiau kaip 50 valstybių, priklausiusių Britanijos imperijai. Maldyvai yra naujausia iš Sandraugos pasitraukusi valstybė; prieš tai ją paliko Gambija – 2013-ųjų spalį.

ŠKOTIJA. Vyriausybė rengiasi skelbti regiono nepriklausomybės referendumo teisės akto projektą. Teigiama, kad Škotija negalės išlaikyti glaudžių santykių su Europos sąjunga, iš jos pasitraukus D.Britanijai. 2014 metais škotai nubalsavo už pasilikimą D.Britanijos sudėtyje, tačiau po „Brexit“ referendumo padėtis keičiasi, todėl Škotija rengs naują balsavimą dėl nepriklausomybės. Per birželio 23-osios referendumą 52% britų balsavo už šalies pasitraukimą iš ES, bet Škotijoje net 62% rinkėjų pasisakė už tolesnę narystę Bendrijoje.

Žinios iš Lietuvos

LIETUVA NEBUVO IŠLAIKYTINĖ

Sovietmečiu Lietuva apie 6% savo biudžeto skirdavo Sovietų Sąjungai ir tai įrodo, jog Lietuva, kaip ir kitos šalys, buvo ne SSRS išlaikytinė, o donorė, sako Latvijos mokslininkas. Latvijos Vidžemės taikomųjų mokslų universiteto rektorius Gatis Kruminis taip pat pabrėžia, kad apie trečdalis Lietuvos valstybės biudžeto pirmąjį okupacijos dešimtmetį buvo skiriamas karinėms pajėgoms, kovojusioms su lietuvių partizanais. Jis kartu su Latvijos vyriausybės sudaryta specialistų komisija Vilniuje pristatė sovietinės okupacijos žalos apskaičiavimo metodiką ir surinktus archyvinčius finansinius dokumentus. Latvijos ir Lietuvos centriniuose valstybiniuose archyvuose mokslininko surinkti 1946-1949 metų dokumentai rodo, kad apie 30% Lietuvoje tuo metu surenkamo biudžeto buvo išleidžiama kariuomenės ir saugumo srityje. Pavyzdžiui, 1949-aisiais tam buvo skirta 725 mln. rublių. Anot jo, tai paneigia ir plačiai paplitusį mitą, jog pinigai buvo skiriami Lietuvos, kaip ir kitų Baltijos valstybių, ekonomikos vystymui. Tai patvirtinimas, kad tautinio, partizanų

pasipriešinimo slopinimas buvo itin stiprus: pavyzdžiui, 1949 metais Vidaus reikalų ir valstybės saugumo ministerijų sritims buvo išleidžiama daugiau nei pusė bilijono rublių (...) kovai su vietiniais partizanais, antisovietiniu pogrindžiu. O pateiktais skaičiavimais, Lietuvoje 1949-aisiais valstybės ir iš centrinio SSRS biudžeto įplaukusios pajamos siekė 2.61 bln. rublių, išlaidos – apie 2.46 bln. rublių. Būtent šis skirtumas – apie 150 mln. rublių – anot mokslininko, ir atiteko centriniam SSRS biudžetui. Su Latvijos mokslininku sutinka ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro direktorė Birutė Burauskaitė, siūlydama papildyti 2000-aisiais atliktus skaičiavimus. Pagal juos okupacijos žala įvertinta apie 80 bln. litų (\$20 bln. (JAV) pagal tuometinį kursą). Lietuvos Seimas priėmė tai patvirtinantį įstatymą, 2012-aisiais, Seimui bebaigiant savo darbą, buvo sukurta ir speciali komisija, kuri turėjo rengti derybines nuostatas ir veiksmų planą, siekiant atlyginimo už Sovietų Sąjungos okupacijos padarytą žalą, tačiau veiklos taip ir nepradėjo.

PILIETYBĖS GAVIMO SLENKSČIAI

Lietuva raginama lengvinti sąlygas pilietybei gauti natūralizacijos tvarka.

Tokią rekomendaciją pateikė Jungtinių Tautų (JT) Pabėgėlių agentūros Regioninė atstovybė Šiaurės Europai, apžvelgusi pilietybės neturinčių asmenų padėtį Lietuvoje.

Lietuvai siūloma apsvarstyti galimybę, kad būtų sumažintas reikalavimas 10 metų gyventi Lietuvoje, kuris dabar yra viena iš natūralizacijos sąlygų. Trumpesnis laikas dabar numatytas Lietuvoje gimusiems asmenims be pilietybės, susituokusiems su lietuviais užsieniečiams. Be to, JT agentūros manymu, Lietuva galėtų persvarstyti ir mokesčius už egzaminus ir kursus norintiems gauti pilietybę. Migracijos departamentas nurodo, kad sie-

kiantys gauti pilietybę, be kita ko, turi būti išlaikę valstybinės kalbos, Konstitucijos pagrindų egzaminus.

2016 metų liepos duomenimis, Lietuvoje gyveno 3.4 tūkst asmenų be pilietybės, apie 40% iš jų gimė Lietuvoje, o dauguma likusių – kitur, buvusioje Sovietų sąjungoje. JT labai teigiamai vertina Lietuvos sprendimą po Sovietų sąjungos iširimo leisti įgyti pilietybę visiems nuolatiniams Lietuvos gyventojams. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę pilietybė gyventojams buvo suteikiama supaprastinta tvarka – iš šių asmenų buvo reikalaujama nuolat gyventi Lietuvos teritorijoje, taip pat turėti čia nuolatinę darbo vietą arba nuolatinį teisėtą pragyvenimo šaltinį.

ŽEMĖS VERTĖ DIDĖJA

Žemės savininkai gyventojai ir įmonės žemės mokesť už 2016 metus turi sumokėti iki lapkričio 15 dienos. VMI duomenimis, iš viso šalyje yra per 981,000 žemės mokesčio mokėtojų. Dėl savivaldybių nustatytų lengvatų mokesť moka ne visi žemės savininkai – šiais metais jį turi mokėti apie 700,000 gyventojų ir įmonių. Skaičiuojama, kad į savivaldybių biudžetus 2016 metais bus sumokėta apie 29.7 mln. eurų žemės mokesčio. Lyginant 2016 ir 2015 metų duomenis, žemės mokesčio

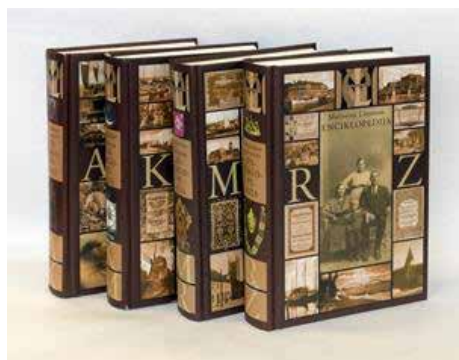
mokėtojų, gyventojų skaičius labiausiai išaugo Klaipėdos (7%) ir Vilniaus (6%) miestuose, taip pat Palangoje (6%). Šiais metais, lyginant su 2015-aisiais, daugiau nei 34,000 padidėjo gyventojų ir įmonių turimų žemės sklypų skaičius. Nuo 2013 metų, įsigaliojus naujoms Žemės mokesčio įstatymo nuostatom, apskaičiuojant žemės mokesť sklypo mokesťine verte yra laikoma žemės sklypo vidutinė rinkos vertė, todėl daugeliu atvejų žemės sklypų vertė išaugo.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Mažosios Lietuvos istorija kreivame žinyno veidrodyje

Dr. Martynas PURVINAS

I DALIS

Mažosios Lietuvos enciklopedijos I- IV tomai

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje į Vakarus pasitraukę lietuvininkų šviesuoliai ne kartą svarstė, kaip pasauliui priminti apie savąją pražuvusią tėviškę, kad šimtmetinė Mažosios Lietuvos istorija, milijonų ten gyvenusių ir lietuviškai kalbėjusių žmonių likimai ir pastangos nepranyktų be pėdsako.

Dar 1950m. Kanadoje susikūrusi Mažosios Lietuvos bičiulių draugija buvo nutarusi išleisti to krašto istoriją lietuvių ir anglų kalbomis. 1983m. pradėtas kurti Mažosios Lietuvos fondas rinko lėšas leidiniams apie Mažąją Lietuvą. Nuo 1987m. šio fondo knygų leidybai, 1992-1998m. pačiam fondui vadovavęs energingasis prof. Vilius Pėteraitis 1995m. pradėjo organizuoti *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* (MLE) kaip pirmojo visapusiško leidinio apie sunaikintąjį kraštą leidybą. 1996m. į to leidinio rengimą įsitraukiau ir aš. 1997m. pradžioje iš MLE faktinio vadovo Lietuvoje posto pasitraukus prof. Domui Kaunui, tas pareigas teko perimti man, 1997-2006m. parengiant ir išleidžiant MLE I-II-III tomus.

Rengiant tą išskirtinį leidinį teko susidurti su įvairiausiais sunkumais. Išleidus 2000m. MLE I tomą, kuriame buvo rašoma apie sovietinių okupantų vykdytas Mažosios Lietuvos (kaip ir visų Rytprūsių) gyventojų žudynes, krašto istorijos ir kultūros paveldo naikinimą, skaudžius lietuvininkų likimus, genocido aktus ir etnocidą, prosovietinės jėgos ėmė vis aršiau pulti MLE rengėjus. Keitėsi ir tarptautinė padėtis – pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais laisvai lankantis Karaliaučiaus krašte, renkant medžiagą apie lietuvių pėdsakus ten, vėliau susidurta su vis didesnėmis kliūtimis. Pasikeitus Rusijos vadovams, vis ryškiau keičiantis politinei padėčiai toje šalyje, atitinkamų struktūrų dėmesio susilaukė ir MLE leidyba. Apie Mažosios Lietuvos nelaimes aštriau rašę ir kalbėję specialistai ir visuomenės veikėjai nebuvo įleidžiami į Karaliaučiaus kraštą. Įtakos agentai rengė visokius išpuolius, pradėtos įvairios kampanijos, bandant skelbti, kad po 1944 m. okupuotame krašte vykusių nusikaltimų negalima vadinti genocidu, kad klaidingas esąs pats Mažosios Lietuvos vardas ir t.t. Pasitelkinėti net vadinamieji specialistai iš kai kurių užsienio šalių, kurie teigė, kad MLE skelbia klaidingas žinias (nors pačios MLE jie gal nebuvo ir skaitę).

Pirminės MLE nuostatas ilgai ir principingai gynė prof. Vilius Pėteraitis, teigęs, kad MLE puslapiuose „su skausmu prisimename germanizaciją, pokario Kaliningrado srities veikėjus, krašto niokotojus ir žmonių naikintojus, jų vykdytą ir vykdomą Mažosios

Lietuvos kolonizaciją ir rusifikaciją“ (MLE I tomas, 7 psl.). Bandydamas paviesti užkulisines kovas dėl tolesnio MLE likimo, tuomet aš rašiau: „Tik prof. dr. V. Pėteraičio atkaklaus principingumo dėka MLE I tome pavyko išvengti bent kai kurių apmaudžių klaidų: per sovietinės okupacijos dešimtmečius Lietuvos gyventojams bandytų įdiegti propagandinių stereotipų apie „išlaisvintą ir klestintį kraštą“ ir tuomet įprastą nemalonių dalykų nutylėjimą“ (MLE I tomas, 19 psl.). Anuometinę realią padėtį Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute, kur rengėme MLE, parodo ir toks būdingas dalykas – mano parašytas veikalo įvadas su aštresniais teiginiais taip ir nebuvo išverstas į užsienio kalbas, MLE I tome jis buvo atspausdintas tik lietuviškai. Panašių triukų būta daugybė – tekdavo sukandus dantis ir nekreipiant dėmesio į begalinius trukdymus siekti, kad eilinis MLE tomas galop būtų išspausdintas, kad jame neatsirastų prosovietinių ir prorusiškų tekstų.

Nuo pat MLE rengimo pradžios siekta, kad tas leidinys būtų išleistas ir užsienio kalbomis (anglų, vokiečių, rusų). Atsižvelgus į patiriamus sunkumus, artėta prie nuomonės, kad užsienio skaitytojams pakaktų sutrumpinto leidinio – žinyno, jame atrenkant pačius svarbiausius dalykus apie Mažąją Lietuvą. Nepavykstant pakeisti pačios MLE krypties, įtakingos jėgos ėmėsi gana išmanių užkulisinių veiksmų – metų naštos slegiamas prof. V. Pėteraitis ilgai įtikinėtas, kad MLE rengėjai esą labai užimti to didžiojo leidinio darbais, kad viskas vyktų daug sparčiau, jei sutrumpintą žinyną rengtų jau kiti asmenys (žinomos krypties jėgoms tinkamesnės kandidatūros).

Tik 2006 m. vasarą man pavyko susipažinti su rengiamo žinyno tekstu, kuris mane apstulbino – kitaip nei MLE, ten buvo uoliai nuglaistyti „aštrūs kampai“, nebeliko žinių apie Mažosios Lietuvos niokojimą ir sunaikinimą sovietinės okupacijos laikais ir panašių dalykų, esminės informacijos apie to lietuviško krašto savitumą. Visa tai rodė, kad atitinkamos jėgos stengiasi nukenkmsinti pačios MLE užmojus, užsienio skaitytojams Mažąją Lietuvą pristatyti kaip kažkokį idilišką kraštą, kur ir šiandien viskas gražu ir gerai. Tuomet rašiau kategoriškus protestus dėl tokios žinyno sampratos, prilygstančios istorijos klastojimui. Deja, senatvės negali sugniuždytas prof. V. Pėteraitis paskutiniaisiais gyvenimo metais jau nebepajėgė kovoti, jį pakeitė sukalbamesni asmenys. Atitinkamoms jėgoms susitarus, buvau pašalintas iš MLE vyriausiojo redaktoriaus pareigų, buvo pakeista paskutiniojo (ketvirtąjo) MLE tomo kryptis – ten nebeliko žinių apie sovietiniais laikais krašto patirtą žalą, apie Rusijos dabartiniam režimui nepalankius dalykus. Kitų parengtas *Mažosios Lietuvos enciklopedinis žinynas* (MLŽ) 2014 m. buvo išleistas anglų kalba, o 2015 m. ir lietuvių kalba. Kas tai per veikalas?

Atsivertęs lietuvišką MLŽ leidimą, galėjau pasidžiaugti bent tuo, kad mano 2006 m. reikšti demaršai padėjo sužlugdyti anuomet rengtą lietuvininkų krašto istorijos klastotę – dabar išleista jau kitokia žinyno versija. Kuo ji pasižymi?

Nesigilinant į smulkesnes spragas Mažosios Lietuvos gamtos, kultūros, ūkio ir kituose apibūdinimuose, tenka

paminėti leidinio rengėjų aplaidumą. Antai, 106 ir 107 psl. talpintos ilius-tracijos (ar jų parašai) sukeistos vietomis – Gumbinė ir Geldapė vadinamos Klaipėdos krašto miestais, o Skuodas su Priekule priskirti Rytprūsių rytinei daliai. 109 psl. atspausdinus tik vieną sugriautos Klaipėdos vaizdą, po juo aprašomos dvi nuotraukos (tarp jų ir neįdėtoji). Jei taip pat aplaidžiai buvo parengta ir MLŽ versija anglų kalba, tai pasauliui lietuvininkų kraštas buvo

taip: „Septynerių metų karas Klaipėdos apskrįčiai atnešė neapsakomų kančių. Rusų įsiveržimą lydėjo grobimai, gaisrai ir žudynės... Atimdami visą gyventojų turtą, rusai kai ką paliko ir savo: dėmėtąją šiltinę, išnaikinusią didelę dalį išbadėjusių žmonių, ir sifilį... 1763 m. padėtis vis dar apibūdinama taip: „negali atsigauti dėl rusų invazijos metu patirtų nuostolių“. Panašiai rašė ir kitų vietovių metraštininkai, tačiau MLŽ sudarytojai stengėsi nepaminėti

Pagėgių sav. garbės pilietis doc. dr. Martynas Purvinas su žmona Marija būdami Pagėgiuose visada apsilanko savivaldybėje. 2016 m. gegužę Pagėgių savivaldybė skyrė automobilį, kuriuo doc. dr. M. Purvinas galėjo apvažiuoti gyvenvietes, apie kurias rašoma antrojeje „Mažosios Lietuvos panemunių ir pamarių“ knygoje. Nuotraukoje (iš kairės): meras Virginijus Komskis, Rambyno regioninio parko direktorė Diana Milašauskienė, doc. dr. Martynas Purvinas, Marija Purvinienė, administracijos direktorė Dainora Butvydienė, nevyriausybinių organizacijų koordinatorius Edmundas Incius ir mero patarėja Milda Jašinskaitė-Jasevičienė

pristatytas labai neatsakingai.

Vadovaudamas MLE I-III tomų rengimui, dar raginamas reikliojo prof. V. Pėteraičio, aš siekiau, kad tų leidinių puslapiai būtų panaudoti kuo taupiau. Teko pyktis su žodingais ir mėgstančiais „klaidžioti po lankas“ autoriais – jų rašinius tekdavo braukti ir trumpinti. Deja, MLŽ puslapiuose pasigendu paprasčiausios tvarkos – bent keliolika veikalo puslapių buvo galima sutaupyti, išbraukus su Mažąja Lietuva nesusietus dalykus. Dar blogiau, kad švaistant knygos apimtį nereikalingiems žodžiams liko nepaminti kraštui svarbūs (ir neretai skaudūs) momentai. Kai kur atrodo, kad vengiant atsakingo svarbių dalykų apibūdinimo, mieliau buvo nukryptama į tuščius plepėjimus, trečiaieles smulkmenas.

MLŽ puslapiuose uoliai rašyta apie daug ką, tačiau ten net neužsiminta apie skaudžiausius Mažosios Lietuvos istorijos puslapius. Antai, painioje istorinėje dalyje taip ir nepavyko rasti paminėjimo, kad Septynerių metų karo laikotarpiu (XVIII š. viduryje) lietuvininkų gyvenamus plotus net kelerius metus buvo okupavusi ir nusiaubusi Rusijos kariuomenė, kad ten žudyti ne vien civiliai gyventojai, bet ir žymesni žmonės, niokotos šventovės, visas kraštas apiplėštas ir suniokotas. Tik MLŽ gyvenviečių dalyje užsimenama, kad tuomet buvo sunaikintas Ragainės miestas (vėl „pamirštant“ tuomet pražuvusį Martyno Mažvydo ir kitų lietuviškosios kultūros veikėjų paveldą). Ne vienas sąžiningą krašto istoriją praeityje rašęs žmogus tą okupaciją vadindavo vienu baisiausiu laikotarpiu krašto istorijoje. Antai, J. Zembrickis savo *Klaipėdos apskrities istorijos* psl. 132-137 rašė

Rusijai nepalankių istorijos momentų.

Grįžtant prie svarbesnių blogybių, tenka paminėti nevykusį skyrelį *Mažoji Lietuva Pirmajame pasauliniame kare*. Jo autorius (kaip ir kiti MLŽ rengėjai), matyt, stengėsi išvengti Rusijai nemalonių istorijos momentų. Antai, uoliai ir gal pernelyg išsamiai aprašinėjant šalių kariuomenių veiksmus, nebandyta prisiminti pačios Mažosios Lietuvos ir jos gyventojų tuometinės padėties. Gal sąmoningai nebuvo įdėtas tuomet Rusijos okupuotų teritorijų (beveik visos Mažosios Lietuvos) žemėlapis, kuris MLŽ skaitytojams būtų leidęs suprasti, kokie dideli plotai tuomet buvo užimti, kiek ten patirta nuostolių. Uoliai aprašinėta, kada buvo užimti Šiauliai, Kaunas ir Vilnius, tačiau Mažosios Lietuvos civiliams gyventojams tepaskirta vos pora sakinių. Taip vėl praleista proga išsamiau priminti apie anuometinę krašto ir jo gyventojų padėtį.

MLŽ rengėjai iš mano parengto MLE III tomo nenorėjo perkelti iškalbingojo žemėlapio „Carinės Rusijos kariuomenės užimta Rytprūsių dalis, fronto linija 1914 VIII“, gal tikėdamiesi, kad iš gana painaus aprašymo ir specialistams skirtos schemos *Sugriauti Mažosios Lietuvos miestai* (79 psl.) nedaug kas ką tesupras. Užtat iš MLE perkeltos apmaudžios korektūros klaidos –78 psl. publikuojamos sugriauto Pilkalnio nuotraukos buvo darytos ne 1915, o 1914 metais. Nenorėta pasinaudoti ir išsamiais J. Zembrickio pasakojimais apie Pirmojo pasaulinio karo eigą Mažajoje Lietuvoje, tuometinę gyventojų būklę, vietinių vyrų mobilizaciją į savigynos būrius, patirtus nuostolius ir pasiektas pergalės prieš Rusijos būrius.

(Bus daugiau)

Montrealio lietuvių dailininkų paroda

Montrealio dailininkai KLMA parodos atidaryme: iš (k) Rasa Pavilanienė, Nijolė Matusevičiūtė, Valli Viliušis, Ina Varkala, Aleksandras Valavičius (Kanados lietuvių muziejus-archyvas), Aušra Geralavičiūtė-Drysdale, Gytis Vazalinskas

Daivos Blynaitės ntr.

Spalio pabaigoje Kanados lietuvių muziejaus archyvo salės sienos tapo patraukliai spalvingos: jas papuošė Montrealio 10 lietuvių dailininkų kūrybiniai darbai – miesto ir kraštovaizdžio peizažai, portretai, natūrmortai, modernioji tapyba ir piešiniai. Spalio 28-osios vakarą muziejaus salėje susirinkę pirmieji parodos lankytojai turėjo progos asmeniškai susipažinti su kūrinių autoriais, pasikalbėti apie kūrybą ir paveikslus, o labai patinkančius netgi išgyti.

Po pirmųjų mūsų Toronto ir Londono menininkų, parodų pagalvojome, kad būtų smagu susipažinti ir su mūsų tautiečių gyvenančių Montrealyje, kūryba. Pradėjom kalbėti pirmiausiai su Lile Gedvila, Montrealio menininkų būrelio pirmininke, sulaukėm jos pritarimo ir pagalbos, ir darbai prasidėjo. Dailininkai atrinko savo paveikslus, juos teko paruošti kelionei į Torontą, pervežimu ir kitais techniniais darbais rūpinosi mūsų muziejaus – archyvo darbuotojas Aleksandras Valavičius. Ir taip mūsų noras išsipildė – turime spalvingą, jaukią parodą. Džiaugiamės, kad atidarymo vakare galėjo dalyvauti patys kūrėjai, todėl mezgėsi naujos pažintys, ne vienas sutiko senų draugų ar pažįstamų, vakaras buvo jaukus, nesinorėjo skirstytis. O po to sekmadienį sulaukėme daug lankytojų, kurie iš visos Kanados netgi JAV buvo atvykę į Anapilio sodybą aplankyti artimųjų kapų, ir, žinoma, nepraleido progos apžiūrėti parodą. Jau po pirmos savaitės lankytojų skaičius – daugiau kaip 200, tikiuosi, sulauksime dar ir daugiau, – dalijasi parodos ruošos eiga ir būsimais sumanymais Danguolė Juozapavičiūtė, KLMA administratorė. – Labai norėtusi surengti panašią Vakarų Kanados lietuvių ir lietuvių kilmės dailininkų kūrybos parodą. Žinom, kad esama ten menininkų, bet per nuotolį sunku juos surasti. Gal jie patys atsilieps į mano kvietimą ir užmegs ryšius.

Daugelis parodos paveikslų nutapyti tradiciniu stiliumi, tai peizažai (dail. Valii Viliušis, Alvyra Povilaitis, Aldona Morkūnienė, Aušra Geralavičiūtė-Drysdale, Nijolė Matusevičiūtė, jos pristatė ir portretų). Inos Varkalos gėlių fantazijos – dėmesį užkariaujantys spalvingi išraiškingi gėlių žiedai. Reikia ilgiau pastovėti ties Raimundo Piešinos abstraktaus impresionizmo paveikslais *Nuit Noire* ir *Urban Eruption* ir, pasitelkus savo fantaziją, išvelgti autoriaus atkuriamą naktinio miesto šviesų žaismą. Dailios Gruodis piešiniai išsiskiria iš kitų parodos paveikslų mįslingumu ir santūriomis spalvomis.

Gytis Vazalinskas parodai pristatė 4 darbus – tai rudeninis peizažas ir trys urbanistiniai Montrealio miesto vaizdai, tapyti aliejumi. Dailininko paveiksluose Montrealis – jaukus šiltomis spalvomis, neslegiantis savo didumu miestas, kurį norisi aplankyti, atverti senoviškas duris ar pasėdėti atviroje kavinėje. Į mano klausimą, ar urbanistinis peizažas jo mėgstamas žanras, dailininkas minutėlę pasvarsto ir paneigia:

– Ir miestui, kuriame gyvenu jau daugiau

kaip 40 metų, ir gamtai skirta panaši mano darbų dalis. Man patinka Montrealis, jo gatvės, kampeliai, kuriuos per tiek metų gerai pažįstu, bet patinka ir kraštovaizdis. Gamta yra didelis įkvėpimo šaltinis. Turbūt lygiai dalinu savo dėmesį tarp jų.

Parodos lankytojai būriavosi ir prie Rasos Pavilanis tapytų žirgų serijos – jiems skirti net 6 paveikslai. Tai baltasis žirgas *The Gray*, žvelgiantis tiesiai į akis, ant centrinės sienos kabantis didžiausias parodoje *The Bay* – žirgo matoma tik priekinio kūno dalis, nutapytas rudai raudona spalva, stipria linija nubrėžtas kaklo linkis kelia jėgos, gyvybiškumo ir tramdomos energijos įspūdį. Kitokie „Work Horses“ – nuo darbų užgrūdinto kūno, trumpų, bet stiprių kojų, jie raudonuojančio apyaušrio valandą dar sustoję poilsiui prieš nujaučiamą nelengvą būsimą darbo dieną. Ir kiti žirgų paveikslai *Mare and Foul*,

R. Pavilanis paveikslas „The Bay“

Spalvų ir linijų žaismas R. Piešinos paveiksluose A. Minkevičienės ntrs.

Gold Fowl nutapyti su tokia meile ir šiluma šiems gyvūnams, kad ir man pačiai, ir kitiems parodos lankytojams norėjosi sužinoti, kuo ši tema artima dailininkei.

– Tikrai labai myliu arklius, – patvirtina Rasa Pavilanis, – tai turbūt šeimoje paveldėta. Dar gyvendamas Lietuvoje, mano senelis turėjo daug arklių ir atvažiavęs į Kanadą man mėgdavo apie tai pasakoti. Taip atsitiko, kad buvęs kaimynas Lietuvoje, vokiečių kilmės, irgi apsigyveno netoli ir turėjo arklių. Taip ir susipažinau su arkliais; jie liko ir mano gyvenime, pati jų turiu, tai ir kūryboje žirgai – mano mėgstama tema.

Už kiekvieno parodos paveikslo slypi kokia nors istorija, įdomu ją išgirsti, jei ne – sugalvoti pačiam, stovint prieš paveikslą. Montrealio lietuvių dailininkų paroda veiks iki lapkričio 20 d. Ją apžiūrėti galima sekmadieniais ir trečiadieniais 11 v.r. – 4 v.p.p. valandomis.

S.K.

Kanados įvykių apžvalga

Kanados gen. gubernatorius D. Johnston (viduryje) kartu su Izraelio prezidentu Rueven Rivlin Jeruzalėje

Kanados gen. gubernatorius D. Johnston 8 dienas praleido Artimuosiuose Rytuose, aplankydamas Jordaniją, Izraelį ir West Bank, susitik-

damas su šių valstybių vadovais. Tai pirmasis oficialus Kanados gen. gubernatoriaus apsilankymas Artimuosiuose Rytuose.

SKOLA BUS MAŽINAMA

Laukiamas Kanados biudžeto deficitas 2017 m. daugiau kaip \$25 bln. Tai pranešime parlamentui pabrėžė federacinės vyriausybės finansų ministeris Bill Morneau, tačiau jo nuomone, skola pamažu bus mažinama, finansuojant ir įgyvendinant naujas programas, ypač skatinant užsieniečių investicijas. Ministerio tvirtinimu, Kanados ekonomika gali įveikti sąstingį ir augti, investuojant daugiau į įvairias ūkio, ypač susisiekimo sritis ir pritraukiant daugiau investuotojų iš

užsienio. Liberalų vyriausybė šiai sričiai per artimiausius 11 metų yra numaciusi iš federacinio biudžeto papildomai skirti \$81 bln., šalia metų pradžioje numatytų \$14.4 bln. Šios lėšos bus skiriamos viešojo susisiekimo sričiai, vandens valymo ir atliekų tvarkymui įmonėms, kita dalis – socialiniams būstams, kultūros ir laisvalaikio centrams. Yra numatyta steigti naują organizaciją *Invest in Canada*, kurios veiklai penkeriems metams bus skiriama \$218 mln.

KANADA ATVERIA PLAČIAU DURIS

Pilietybės ir imigracijos ministeris John McCallum pranešė, kad Kanada turi visas galimybes per metus priimamų imigrantų ir pabėgėlių skaičių padidinti iki 300,000. Jis atmetė ekonominės plėtros tarybos siūlymą per ateinančius penkerius metus padidinti ši skaičių iki 450,000. Ministerio teigimu, labiausiai pagrįstas jo siūlymas ir šio kiekio bus laikomasi. Ateinančiais metais bus suteikiama pirmenybė

ekonominės klasės imigrantams – patyrusiems darbininkams, verslininkams ir slaugos srities darbuotojams. Priimamų imigrantų į Kanadą skaičius sieks daugiau kaip 172,000. Daugiau imigrantų – iki 84,000 – bus priimama pagal šeimų susijungimo programą. Vyriausybė yra numaciusi priimti daugiau ISIS persekiojamų Yazidi tikėjimo pabėgėlių.

NAUJOS TAISYKLĖS STUDENTAMS

Naujos taisyklės keičia paskolos mokėjimo sąlygas studentams. Pagal jas baigusieji su skola studentai neprivalo pradėti mokėjimo, jeigu jie uždirba mažiau kaip \$25,000 per metus. Pagal senąsias taisykles Kanados studentai privalėjo pradėti grąžinti skolą, jei metinis atlyginimas siekė \$20,000. Trys ketvirtadaliai milijono – tiek Kanados studentų yra paėmę

paskolas studijoms 2013-2014. Vyriausybė turi sukaupusi nemažą – \$1.5 bln. negrąžinamų paskolų fondą, tai reiškia, kad studentai gali tikėtis didesnės paramos. Studijuojantys pilnu laiku nepasiturinčių šeimų jaunuoliams padidinta parama iki \$3,000 per metus, nepilną laiką studijuojantiems – iki \$1,800, vidutiniškai pasiturinčių šeimų jaunuoliams – iki \$1,200 per metus.

AUTOMOBILIAI BUS SAUGESNI

Kanados susisiekimo ministerija praneša, kad pradedant 2018 gegužės mėnesiu visi nauji automobiliai ir mažieji sunkvežimiai bus aprūpinti užpakalinio vaizdo stebėjimo kameromis. Naujoji tvarka labiau apsaugos žmones su fizine negalia ir senelius, vaikus, kurie dažniausiai nukentčia nuo atbulinio vairavimo. Statistika tvirtina, kad

2004-2006 atbulinio vairavimo įvykiuose šalyje žuvo 27 žmonės, sužeista daugiau kaip 1,500. Kaimyninėje JAV jau 2014 metais buvo priimtas toks sprendimas. Užpakalinio vaizdo kameros bus įrengtos visuose naujuose lengvuosiuose automobiliuose, mažuosiuose sunkvežimiuose, mažuosiuose krovininiuose automobiliuose (van), autobusuose.

Pagal Kanados spaudą parengė S. Katkauskaitė

BRAZILIJA

San Paule surengtose Lietuvos dienose, per kurias paminėtos trys sukaktys: Lietuvos ir Brazilijos diplomatinų santykių užmezgimo 85-metis, atkūrimo 25-metis ir lietuvių migracijos į Braziliją 90-metis.

Renginį sumanė Lietuvos generalinis konsulas San Paule, jį organizavo drauge su Brazilijos lietuvių bendruomenėmis ir remiant Brazilijos lietuvių verslininkams.

„Dviejų geografiškai nutolusių valstybių draugystė per šiuos dešimtmečius išaugo į gražų, tarpusavio pagarbą paremtą dialogą. Džiaugiuosi, kad Brazilija jus priėmė ir čia jūs saugiai ir gražiai įsikūrėte, tačiau norėčiau, kad kiekvienas lietuvis rastų kelią į savo Tėvynę, nes jis visuomet laukiamas Lietuvoje. Ačiū, kad puoselėjate lietuvių ir nepamirštate savo šaknų“, – sveikindamas šventės dalyvius pažymėjo viceministeris.

M. Bekešius priminė, kad šiemet į olimpinių žaidynių Rio de Žaneire atidarymą buvo atvykusi Lietuvos

Su Brazilijos lietuvaite URM viceministeris M. Bekešius

prezidentė Dalia Grybauskaitė, į uždarymą – ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius, o pernai vykęs Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus oficialus vizitas Brazilijoje buvo ryškus pastarojo meto

San Paulo lietuvių dienų renginiuose paminėtos trys sukaktys

dvišalių santykių akcentas.

Lietuvos ir Brazilijos dvišalių santykių darbotvarkė, pasak viceministerio, išsami – derinami susitarimai, planuojami dvišaliai vizitai, svarstoma, kaip paskatinti ekonominį bendradarbiavimą, kuris šiuo metu irgi tampa vis reikšmingesnis – Brazilija yra

viena iš pagrindinių Lietuvos prekybos partnerių Lotynų Amerikoje. „Mūsų verslas ieško partnerių Brazilijoje, ypač domina pieno ir žuvies produktų, informacinių technologijų, gyvybės mokslų, inžinerijos ir turizmo rinkos“, – sakė Lietuvos pareigūnas.

URM inf. ir ntrs.

JAV

Lietuvių menininkų paroda Kalifornijoje

Meno parodos atidarymo iškilmėje Los Angeles kalba Lietuvos gen. konsulas D. Gaidys

Lietuvos generalinis konsulas Los Andžele spalio 29 dieną surengė 22 lietuvių išeivių menininkų, gyvenančių ir kuriančių JAV vakarinėje pakrantėje, darbų parodą *Lithuanian Art Show*. Lietuvos generalinis konsulas Darius Gai-

limybes kultūrinei saviraiškai, per meną pritraukti ir burti lietuvių bendruomenę, skatinti diskusiją lietuviško meno klausimais, lietuvišku menu sudominti platesnę visuomenę. Parodoje savo kūrybą pristato Rasa Arbas, Krista Augius, Vytas Barauskas, Justina Brazdžionis, Renata Ciuzausk-Markley, Rolandas Dabukas, Giedrė Gudžiūtė-Kavalyauskas, Alexandra Hoover, Martynas Ivinskas, Livija Lipaitė, Juozas Lipas, Daina Mattis, Gintaras Meškauskas, Kęstutis Mikėnas, Ilona Peteris, Saulė Piktyt, Stasys Pinkus, Girmantas Ragus, Vytautas Sakalas, Virga Šiaučiūnaitė, Sigita Šniras, Raisa Urbanas. Los Andželo gyventojai ir svečiai parodą aplankyti galės dar beveik mėnesį – iki lapkričio 20 dienos.

URM inf.

Prie paveikslų – gyvas pokalbis

Galerijoje – spalvingi dailininkų darbai
Ntrs. Marijos Grajauskaitės

LONDON, ON

- Lapkričio 6 dieną įvyko Londono lietuvių bendruomenės valdybos apylinkės metinis susirinkimas. Apylinkės pirmininkė Aldona Valaškevičienė ir visa valdyba pateikė savo šių metų veiklos apyskaitą. Buvo numatyti ir aptarti ateinančiųjų metų veiklos darbai ir pasivaišinta kavute bei pyragaičiais.
- Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
- Lapkričio 13, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Vincą, Matildą Uždravius ir Oną Petrašiūnienę.

London, ON

CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ

INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **18%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **9%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,

Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.

Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

NORVEGIJA

Norvegijos lietuviai Osle

Norvegijos gamtos grožiui abejingų turbūt nėra. Lietuviams, pripratusiems prie lygumų kraštovaizdžio, kalnų didybė ir fiordai ypatingai kelia susižavėjimą. Garmantys kriokliai ir įstabios uolos, amžino išalo ledynai ir kiti gamtos reiškiniai – tikrai verti dėmesio. Fiordai – tai nuostabaus grožio slėniai, išraižę žemyno pakrantes. Norvegija yra vadinama fiordų kraštu, kadangi šių slėnių šalyje yra daugiau negu bet kurioje kitoje pasaulio vietoje. Atėjus karštai vasarai bei norint pasimėgauti atostogomis – fiordai ideali vieta nuvykti pailsėti ir pasigrožėti gamta.

Lietuviai į Norvegiją vyksta ne vien grožėtis šia šalimi. Norvegija garsėja savo stipria ekonomika, naftos ir žuvies pramone, aukštu ekonomikos lygiu, bet tuo pačiu ir didelėmis produktų kainomis. Tai viena iš populiariausių Europos valstybių, į kurias važiuoja uždarbiauti ar ge-

jai atpažins pirmosios knygos atgarsius, o tie, kurie tik dabar atras savito braižo ir lengvos plunksnos autorę, skaitys Magijos istoriją kaip visai naują, savarankišką, stiprius personažus ir atskirą vertybių sistemą atskleidžiantį kūrinį. Tai istorija apie šeimą, net jei ta šeima visai mažytė. Knyga patraukia tuo, kuo žavi ir visa autorės kūryba, – nesumeluotu žmogiškumu. Romano veikėjai – abejojantys, klystantys, „nenušlifuoti“ ir parodomi su visais savo trūkumais. Tačiau, nors ir klupdami, jie renkasi patirti, jausti ir gyventi.

Oslo lietuvių vaikų mokykla “Gintaras”

Mokyklos svarbiausi tikslai – vaikų lituanistinis ir meninis švietimas, supažindinantis su krašto istorija ir papročiais bei lietuviybės ir pilietiškumo ugdymas.

Šiais mokslo metais Oslo lietuvių bendruomenės sekmadieninėje lituanistinėje mokykloje “Gintaras” sudarytos 8 grupės: 3 mokyklinės ir 5 darželio. Vaikai į grupes suskirstomi pagal lietuvių kalbos mokėjimo lygį.

Oslo lietuvių mokyklos “Gintaras” mokiniai

resnio gyvenimo ieškoti ne tik lietuviai, bet ir kiti rytų Europos gyventojai. Išikūrę jie buriasi į bendruomenes, rengia renginius, steigia mokyklas, prieš porą metų įkūrė ir Lietuvių Namus.

Oslo lietuvių bendruomenė rugsėjo pabaigoje visus pakvietė susitikti su Norvegijoje gyvenančia lietuvių rašytoja Rūta Mataityte. Renginys vyko Lietuvos ambasadoje Osle. Į renginį atvyko ir leidyklos „Tyto Alba“ vadovė Lolita Varanavičienė. Buvo pristatytas ketvirtasis Rūtos romanas *Jos vardas Magija*. Buvo kalbama apie šios ir kitų autorės knygų atsiradimo kelią, apie veikėjų gyvenimus, jų tarpusavio santykius ir vertybių sistemas.

Rūta Mataitytė (g. 1972 m.) – architektė, vertėja, poetė ir rašytoja. Vilniaus universitete studijavo lietuvių filologiją ir norvegų kalbą. Nuo 1996 m. su savo šeima gyvena Norvegijoje.

Rašytoja Rūta Mataitytė

Oslo universitete studijavo norvegų filologiją, vėliau baigė Oslo aukštąją architektūros bei dizaino mokyklą, o 2010 m. Oslo aukštojoje mokykloje įgijo vertėjos specialybę ir nuo tada dirba norvegų–lietuvių kalbų vertėja. Verčia grožinę bei dalykinę literatūrą, publicistiką ir pati rašo straipsnius. *Jos vardas Magija* – ketvirtasis Rūtos Mataitytės romanas (pirmieji – *Svajonė apie sniegą*, 2013; *Laiškai*, 2013; *Gunda*, 2015). Šiame romane ištikimi skaityto-

Kiekviena grupė turi savo atskirą klasę. Taip pat yra laisva klasė tėveliams, kurioje pamokų ir užsiėmimų metu gali laukti savo atžalų, pabendrauti su mokyklos bendruomene.

Darželio grupė „Kaukučiai“ skiriama iki 2 metų amžiaus vaikams. Juos moko mokytoja Vilma Liagienė, o mokytoja Odeta Vaišnorienė moko darželio grupę „Gintariukai“, kurioje renkasi 2-3 metų amžiaus vaikai. 4-6 metų amžiaus vaikus grupėje „Pelėdžiukai“ moko mokytoja Erika Fokinienė. „Gintariukams“ bei „Pelėdžiukams“ vyksta dvi pamokos – lietuvių kalba ir meninė veikla po 45 min. su 15 min. pertrauka.

Šiais mokslo metais meninio ugdymo pamokoje toliau taikomi meno terapijos – lipdymo iš molio – užsiėmimai. Visose grupėse dirba muzikos mokytoja Daiva Lukoševičienė pagal sudarytą tvarkaraštį. Molio terapija taikoma kaip ugdomoji priemonė, kurios tikslas – kalbos lavinimas. Nėra labai svarbu, kaip vaikai piešia ir lipdo, svarbu, kaip jie įsijaučia į lipdymą ir žaidimą – tas įsijautimas padeda jiems atsipalaiduoti ir drąsiai šnekėti. Piešimas, tapyba ar lipdymas nėra tik meninis užsiėmimas ar pareiga, veiklose kuriamos žaidybinės situacijos, leidžiančios keistis medžiagomis, vaizdiniais, vaidmenimis.

Mokyklos I grupė, „Žiniukai“, skirta 6-8 metų amžiaus vaikams, su kuriais dirba mokytoja Audronė Kaušienė. II grupė, „Kodėlčiai“, kurioje mokosi 8-12 metų amžiaus vaikai, mokosi su mokytoja Regina Ardavičiene. III grupė, „Gudročiai“, skiriama 13-18 metų amžiaus vaikams. Juos moko mokytoja Regina Ardavičienė. „Žiniukams“, „Kodėlčiams“, „Gudročiams“ planuojamos trys pamokos: lietuvių kalba, Lietuvos krašto pažinimas, meninė veikla.

Šių mokslo metų naujovė – buriamos dvi papildomos grupės: 6-8 metų pirmųjų grupė vaikams iš mišrių šeimų bei vaikams, kuriems sunkiau mokytis lietuvių kalbos to amžiaus grupėje dėl vyraujančios norvegų kalbos, ir vyresniųjų mokinių grupė, kurioje bus teikiama pagalba pasirėngiant lietuvių kalbos egzaminui.

Parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu

2.75%

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų

3.50%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu

3.35%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadeniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadeniais	9:00 - 12:30

RUDENINIS

pasiūlymas

GIC

2.20%

16 mėnesių

investicijoms

tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Pasiūlymo laikas ribotas

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuvos kultūros žinios

MIRĖ OPEROS SOLISTĖ
REGINA TUMALEVIČIŪTĖ

Spalio 30 d. eidama 95-uosius metus mirė iškili Lietuvos operos dainininkė Regina Tumalevičiūtė (1922-2016). Ji buvo viena pagrindinių XX š. vidurio Lietuvos operos sopranų.

Regina Tumalevičiūtė gimė 1922 sausio 7 d. Kaune, baigė Trakų mokytojų seminariją, lankė dramos studiją prie Kauno dramos teatro. Kauno konservatorijoje studijavo vokalą. Į operos sceną R. Tumalevičiūtę atvedė dirigentas Mykolas Bukša – jo kvietimu 1944 m. solistė atliko Ramunės vaidmenį J. Karnavičiaus operoje *Gražina*. Vis dėlto R. Tumalevičiūtės didžiąją pradžią operoje buvo Džuljetos vaidmens atlikimas 1948 m. greta Kipro Petrausko (Romeo) Charles Gounod operoje *Romeo ir Džuljeta*.

Regina Tumalevičiūtė buvo Lietuvos akademinio operos ir baleto teatro operos solistė,

Regina Tumalevičiūtė buvo viena pagrindinių XX š. vidurio Lietuvos operos sopranų

dėstė Lietuvos valstybinėje konservatorijoje dainininkams, choro dirigentams, aktoriams. Tarp jos buvusiųjų auklėtinių – ir aktoriai K. Kazlauskaitė, V. Podolskaitė, V. Bagdonas, K. Smoriginas. Teatro scenoje ji atliko bene visus pagrindinius operų soprano vaidmenis – iš viso apie 30, daug koncertavo, rengė kamerinės muzikos recitalius, dainavo nemažai lietuvių autorių ir klasikos kūrinių.

PROJEKTAS ERASMUS+

Spalio 25-31 dienomis Saracinesco miestelyje, centrinėje Italijoje, pirmą kartą vyko Erasmus+ projektas „I giovani nel borgo della musica“ (Jaunimas muzikos gyvenvietėje). Projektą organizavo viešoji įstaiga *Musica Vitale* (Lietuva), Saracinesco miesto savivaldybė (Italija), *Academia Musicale Romana* (Italija) ir *Fondacion Cultural y Deportivo* – Madrid (Ispanija). Savaitės trukmės projekte dalyvavo jaunieji muzikantai iš Lietuvos, Ispanijos ir Italijos, kurie pristatė muzikines programas ir įvairiuose užsiėmimuose susipažino su skirtingomis

kultūromis bei Erasmus+ programa.

Projekto rengėjų iš Lietuvos N. D. Beniušytės ir N.Karaškaitės nuomone, šis renginys dar labiau sustiprino trijų šalių bendradarbiavimą ir kultūrinę sklaidą per muziką. Lietuvai projekte atstovavo muzikos konkursų ir festivalių laureatai Lietuvoje bei užsienyje iš J. Tallat Kelpšos ir Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatorijų, F.Liszt music academy, Weimar, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, Trakų meno, Karoliniškių ir Algirdo muzikos mokyklų.

FILMAS JAUSMAI
SANKT PETERBURGE

Sankt Peterburge spalio 21-25 dienomis vyko festivalis *Lietuvių kino dienos*. Filmų mėgėjai turėjo galimybę pamatyti dešimt vaidybinių, septynis dokumentinius filmus ir dvi animacines programas – tai kūriniai, nufilmuoti įvairiais laikotarpiais įvairiose kino studijose. Atidarymo dieną buvo pristatytas atnaujintas filmas *Jausmai*. Šis filmas, 1968m. Lietuvos kino studijoje sukurtas pagal Vytauto Žalakevičiaus

scenarijų, kurį režisavo Almantas Grikevičius ir Algirdas Dausa, Rusijoje buvo uždraustas. Į šventę buvo pakviestas vienintelis *Jausmų* atstovas – aktorius Regimantas Adomaitis. Jo sukurtas Kasparo vaidmuo pripažintas vienu ryškiausių ir patraukliausių. Tai uždaras, santūrus, mažakalbis žvejys, lyg „archainis“ lietuvis, bet jo jausmų pasaulis gilus ir iškalingas.

GEDIMINO KALNAS

Lapkričio 2 d. Kultūros ministeris Š. Birutis kreipėsi į Lietuvos valstybinio muziejaus direktorę Birutę Kulnytę, kad būtų imtasi visų būtinų darbų siekiant užtikrinti Gedimino kalno šlaitų sutvirtinimą žiemos metu. Pasak

kultūros ministerio, naujausios žinios tik dar kartą patvirtina, kad Gedimino kalno, mūsų valstybinio simbolio, slinkimo priežastys yra ankstesnio neprofesionalaus darbo pasekmės, paslepiant problemas nereikšmingais darbais.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **Rima Žemaitytė-De Iuliis**

Aš gyvenau,

tarsi būčiau nemirtinga:

viskas praeis, o aš būsiu.

Viskas praėjo, ir aš esu.

Bet gyvenimo tiek daug,

kad manęs jau mažai.

Viskas ateis, ir aš būsiu.

Bet manęs tiek daug,

kad visko mažai.

Poetė E. Mezginaitė *Poezijos pavasaryje*

Poetei Elenai Mezginaitei būtų 75

Elena Mezginaitė gimė 1941 m. spalio 31 d. Rokiškio rajone, Petriškių kaime. Mokėsi Rokiškio vidurinėje mokykloje, studijavo žurnalistiką Vilniaus universitete. Dirbo Rokiškio rajono kaimo bibliotekoje, Rokiškio ir Kupiškio rajonų laikraščių redakcijoje, Panevėžio laikraščių redakcijose *Tėvynė*, *Panevėžio tiesa*, *Panevėžio rytas*, *Panevėžio balsas*. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo narė, LPS Steigiamojo suvažiavimo delegatė.

Eilėraščius pradėjo rašyti besimokydama vidurinėje mokykloje. Pirmuosius spausdino Rokiškio rajono laikraštis. 1966 m. pluoštą eilėraščių išspausdino žurnalas *Jaunimo gretos*. Nuo 1971 m. eilėraščiai spausdinami rinkiniuose *Poezijos pavasaris*. Kūrėja daugelį metų vadovavo Panevėžio literatų būreliui, organizavo ne vieną literatūrinį renginį, Aukštaitijos rajonų literatūrinį konkursą „Lino žiedas“. 1990 m. Elena Mezginaitė tapo Poezijos pavasario laureatė. Ji apdovanota Salomėjos Nėries vardo literatūrine premija, Julijono Lindės-Dobilo premija už poezijos rinktinę *Šaltas ginklas*, Lietuvos nepriklausomybės medaliu, jai suteiktas Labiausiai nusipelnusios panevėžietės kultūros srityje vardas.

Svarbiausia jos palikimo dalis – keturios poezijos knygos: *Vasarų vieškeliais* (1975), *Skardis* (1982), *Provincijos tango* (1989), *Šaltas ginklas* (1999).

E. Mezginaitė nuolat buvo vadinama garšiausia savo krašto poete, bet pati didele poete nesijautė. Ji nemažai rašė teatrui, pagal jos pjeses spektaklius vaikams statė Lietuvos ir užsienio teatrai.

Poetė iškeliavo 2005-ųjų vasario 9-osios vakarą. Jos mirtis keista ir netikėta, nes tada, likus keletui dienų iki lemties smūgio, vykdama į sostinę, Rašytojų sąjungos suvažiavimą, atsisveikindama pratarė: “Tikiuosi, šiame suvažiavime niekas nemirs”. Taip sakydama Elena turėjo mintyje 2002-uosius, kai suvažiavime mirė rašytojas Jurgis Kunčinas. Tačiau iš Vilniaus į Panevėžį grįžo poetės palaikai. Rašytojų suvažiavime vienas žengtas žingsnis buvo lemtingas – ji griuvo ant Rašytojų sąjungos pastato laiptų ir patyrė lemtingą galvos sužeidimą.

Savaitraščio *Tėvynė* redaktoriui Visvaldui Tebeliškiui ne vienerius metus teko dirbti kartu su E. Mezginaite.

“Buvome kolegos, jauni... Pasiutę buvome. Smagu buvo, visko pasitaikė, bet vienintelio dalyko patirti neteko – niekada nebuvau su Elena susipykęs. Tai buvo Elena, kurią mylėjome ir kuri mylėjo kitus...”

Poetę visi turbūt pirmiausia atsimena kaip dainų tekstų, ypač “Balto lino žydėjimo”, autorę. Pagal jos eilėraščius sukurta ir daugiau dainų. Jų muziką parašė kompozitorius Alvydas Jegelevičius. Tai *Dešimt žingsnių*, *Eina vaikai*, *Kur lyguma lig debesų*, *Kol nevėlu, kol tu šalia*, *Maži miesteliai*, *Ne mano vestuvės*, *Tu – mano balsas*, *Vakarų giedrumoj*, *Vėlų rudenį* ir kt. Ji sukūrė ir Panevėžio himną.

“Sakau: Elenos Mezginaitės fenomenas, – nors turėčiau sakyti: mūsų literatūrinės savimonės, savivokos fenomenas”, – apie šią poetę rašė poetas Valdemaras Kukulas.

Parengė R. Žemaitytė

Elena Mezginaitė

Baltas lino gyvenimas

*Gal toli, gal arti,
Gal dabar, gal seniai
Lietuvos pakrašty
Mėlynuoja linai.*

*Line, užtiesk man vaivorykštės drobę
Ant medinio kasdieniško stalo.
Line, nušviesk man pageltusį žodį
Mano tėvo dainoj apie karą.*

*Trumpas tavo žydėjimas
Po vidudienio vėjų,
Baltas tavo gyvenimas
Po gegutės kukavimų.*

*Gal toli, gal arti,
Gal dabar, gal seniai
Lietuvos pakrašty
Mėlynuoja linai.*

*Line, nuprausk man aprūkusį dangų
Mano motinos meile ir ašarom.
Line, nuausk man raudoną ir lengvą
Paskutinio saulėlydžio taką.*

* * *

*Ar buvo likimas, kai sukos keliai,
kai sukosi vėjai, pikti ir nekantrūs?
Many gyveni lyg po žemėm – giliai,
visų nevilčių ir kalčių išsilenkęs.*

*Ar aš tau linkėjau, ar tu man sakei,
kai švito žolynai birželio vidudienį:
pražūk be manęs, bet gyvena daiktai,
kurių atmintis amžinesnė nei mudviejų.*

*Pražūk be manęs, bet sulinko stakta,
atrėmusi petį ir tolimą žvilgsnį,
ir groja tas pats pianinas nakčia
tą patį, tą patį nekenčiamą ilgesį.*

*Ar traukias nuo mūsų, ar stovi šalia
kaip draugas – tylus ir išduotas likimas?
Ar tavo, ar mano, ar mūsų valia?
Mes viską žinojom. Mes nieko nežinom.*

Vasarą prisimenant

Linas Kairys: "Neringoje" visada surasi šeimą

"Neringos" stovyklos vadovai Linas Kairys (antras iš d.) ir Džiugas Nausėdas (ketvirtas iš d.) kartu su kitais vadovais dainuoja prie laužo

Lietuviai, atėjus vasarai, stengiasi vaikams surasti tinkamiausią stovyklą, kur jiems būtų smagu, saugu ir kur jie galėtų kalbėti lietuviškai. Viena iš tokių stovyklų yra Putnamo seselių įsteigta 1969 m. Vermonte, JAV, ir pavadina "Neringos" vardu. Ten yra "Beržų" šventovė, pastatyta kun. Herman Schultz, ten tvenkinyje gyvena rudi ir oranžiniai driežai salamandros, ten atsisakyta nesveiko maisto (bulvių traškučių, saldainių, ledų ar sodos gėrimų) "krautuvėlės", ten gyva Norberto Lingertaičio sukurta "Big Jack" legenda. Ten vyksta istoriniai karai ir su vaikais dirba seselė Ignė Marijošiūtė. Ten būna vaidinimai ir literatūros pamokos, kur minimi tokie poetai, kaip Paulius Širvyis ir Vytautas Mačernis, ten gimsta eilėraščiai, kaip torontiškos Aleksos Dirmantaitės Groen in 't Woud: "Šią naktį spinduliai atsiguls/Ir mėnulis lėtai atsikels/Žvaigždės blizga po juodu dangum/O aš dar atsigulus ant žemės...

Torontiškas Džiugas Nausėdas, praeitą vasarą stovykloje dirbęs vadovu, paklaustas, kodėl taip toli važiuoja atostogauti, papasakoja:

– Į "Neringos" stovyklą Vermonte reikia važiuoti nuo 8 iki 10 valandų. Į tą stovyklą važiuoju jau mano tėvai, kai buvo tokie kaip mes. Jie norėjo ir mums stovyklą parodyti. Man ten nuo pat vaikystės – lyg antri namai. Susitinku žmones, kurių nematei beveik metus ir su kuriais gali bendrauti dvi tris savaites, džiaugiantis, dainuojant, grojant muzikai, sportuojant. Šiais metais aš pirmą vasarą dirbau vadovu.

– Mūsų tėvai norėjo, kad mes patirtume tą patį džiaugsmą, kokį šioje stovykloje patyrė jie. Aš ten pirmą kartą buvau nuvežtas, kai man buvo vieneri metai, – pasakoja Džiugo draugas Linas Kairys. – Ten vasaromis būdavo mano šeima. Taip į šeimos stovyklas važinėjome 13 metų. Po to pradėjau lankyti vaikų stovyklą. O dabar dvejus metus ten jau buvau vadovas. Ten susitinku tuos pačius vasaros draugus. Ten yra tikrai lietuviybė ... ant kalno. Ten tik lietuviai, atvykę iš Lietuvos, Kanados ir Amerikos. Tai žmonės, kurie mums, stovyklautojams, parodo, kaip būti lietuviams ir tada, jeigu tu negyveni Lietuvoje. Man tai yra labai ypatinga. Trejus metus su mumis buvo choreografas Edgaras Šnipaitis. Mes stovykloje dainavome tokių dainų, kurių niekas nežino, nes jos – tik "Neringos" dainos. Jos sukurto Gintaro Vilčiausko iš Lietuvos, mūsų muzikos mokytojo, ir skirtos tik mūsų stovyklai. Apie žiogą, apie sraigę... Buvo Vilius Marma, mokęs suvyti virvę, mėtant akmenis, ir, naudojant ledų pagaliukus, nusiausti juostą. Ir kai mes su broliu važiuojome namo, mes mašinoje... audėme juostas.

– Man labai įsiminė audimo klasė, kurioje buvo didelės audimo staklės, ir mes tikrai audėme. Tėveliai buvo labai laimingi, kai pamatė mūsų parsivežtas pačių išsiaustas juostas, – pritaria draugui Džiugas.

– Aš esu buvęs ir kitose lietuvių stovyklose, ir kiekviena nori pasiekti to paties – stiprinti lietuviybę, bet kiekviena tai daro kitaip. Nuo kitų "Neringa" skiriasi tuo, kad čia sugebama sukurti didelę šeimą, kur santykiai yra tikrai tokie draugiški kaip šeimoje... Šią vasarą vaikai ruošėsi konkursui, kuriame kiekvienas namelis norėjo laimėti, o vienas stovyklautojas verkė. Paklausiau, kas atsitiko. Pasirodo, jis ką tik sužinojo, kad mirė jo močiutė. Vienas vaikas jam sako: žinai, mes rytoj tame konkurse labai

stengsimės, kad laimėtume, ir tai darysime dėl tavo močiutės. O tiems vaikams buvo po 11-12 metų. Jie elgėsi kaip šeima. "Neringoje" visada surasi šeimą. Jeigu ne pirmais ar antrais metais, tai trečiais – tikrai, – tikino Linas.

– Su vadovu gali pasikalbėti kiekvienas, kam būna kokių sunkumų. Jeigu visi vaikai turi kokių nors problemų – padėsime visiems, – sako Džiugas.

Paklaustas apie stovyklos kalbą, Linas paaiškina:

– Kai pradedame stovyklą, visi norime kalbėti lietuviškai, bet ne visada iš karto pavyksta, tačiau pasibaigus stovyklai mes visi lietuviškai kalbame daug geriau.

– Viena stovyklos koordinatorė pasakojo, kad jos dukterys namuose nelabai norėjo kalbėti lietuviškai, nes jų tėtis nelietuvis. Bet stovyklos pabaigoje ir jau grįžusios namo, jos toliau kalbėjo lietuviškai. Tai ir mums buvo smagu žinoti, nes ir mes mokiname tas mergaites, – pasakoja Džiugas ir priduria: – Viskas, kas atsitinka "Neringoje", pasilieka su tavimi. Baigę stovyklą gauname metraštį, – sako jis ir parodo leidinį, iliustruotą stovyklautojų piešiniais, rašiniais, eilėraščiais, išsamiai, su visu scenarijumi ir nuotraukomis aprašyta Istorijos diena...

– O pabaigoje, – toliau kalba Džiugas, – visų stovyklautojų vardai ir adresai, kad visi galėtų bendrauti, ir stovyklai pasibaigus... Stovyklautojų iš Kanados daugėja.

Į klausimą, kodėl labiausiai verta stovyklauti "Neringoje", Džiugas atsako taip:

– Draugystė. Čia sutikti žmonės lieka gyvenimo draugais, kuriuos paskiau sutinki visur kitur: šokių, dainų šventėse...

– Lietuviybė, – sako Linas. – Ir religija. Kuniagai iš Lietuvos moka pasiekti tave nebrukdami religijos. Čia tu gyveni su Dievu. Yra seselės Ignė, Margarita...

– Seselė Laimutė, kuri žino, kaip pasiekti vaikų širdis. Ji žaidžia su vaikais ir krepšinį, – kalba Džiugas.

– Programa tikrai visada skirta vaikams. Visos pastangos dedamos į tai, kad smagu būtų būtent jiems, – šypsosi Linas. – Ypatinga yra konkursų diena.

Paskiau abu pasakoja apie Putnamą, apie tik lietuvių festivalį, kur "Neringos" stovyklos vaikai visada parengia programą, o atvykę jų pasiimti tėvai pamato, ko vaikai išmoko.

Nukelta į 11-ą psl.

PARAMA Scholarship Program is now accepting applications.

Details in branch or visit parama.ca

Deadline is Feb 1, 2017 Apply Today!

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita) Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1 metų 2 metų 3 metų 4 metų 5 metų	GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas) 1 metų 1.60% 2 metų 1.75% 3 metų 1.90% 4 metų 2.05% 5 metų 2.20% 1 metų iškeičiamas 1.30% 1 metų JAV dolerių 0.40%

1.20%
Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS	
Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3%
on an Early Bird TFSA Deposit

Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3% interest until December 31st, 2016.
Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.

PARAMA
WWW.PARAMA.CA

Conditions may apply. Contact us for more information

A†A IRENAI ŠERNAITEI-MEIKLEJOHN

mirus, velionės šeimą bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

Senkevičių šeima

A†A IRENAI ŠERNAITEI-MEIKLEJOHN

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Jus dėl Jūsų brangios mamos, žmonos, močiutės, sesės Irenos netekties. Šią sunkią valandą telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė. A.a. Irena teilsisi amžinai Dievo prieglobstyje.

*Šatrijos ir Rambyno tuntai,
Romuva Inc.*

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI**
namą/condo, kai yra aukščiausios
kainos ir **GERIAUSIA**
PIRKTI, kai ipotekos
(morgičių) nuošimčiai labai žemi
Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937**

Ilgametei valdybos narei ir nuolatinei talkininkei

A†A IRENAI ŠERNAITEI-MEIKLEJOHN

iškeliavus amžinybėn, gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui Jim, sūnui Petru, dukrai Rūtai ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems. Visi prisimins jos šviesią asmenybę, nuoširdų darbą ir malonų bendradarbiavimą įvairiuose veiklos barmuose. Jos įnašas mūsų projektams ir tautodailės puoselėjimui išėivijoje lieka visų narių širdyse.

Lietuvių tautodailės institutas

PADĖKA

A†A LIUCINĄ MATULEVIČIENĖ

mirė 2016 m. spalio 21 d. “Labdaros” slaugos namuose, sulaukusi 92 metų. Liko liūdintys sūnūs Algimantas (Ramūnė), Gytis (Jean) ir vaikaičiai Tomas, Livija, Vytautas, Lucy ir Jonas, provaikaitė Tilia.

Šeima nuoširdžiai dėkoja visoms slaugytojoms, palengvintiems jos paskutines valandas, kun. A. Kasparavičiui, OFM, už lankymą ir ligonio sakramento suteikimą, prel. J. Staškevičiui už aukotas gedulines Mišias ir D. Grigutienei už vargonavimą ir giedojimą.

Taip pat dėkojame aukojusiems “Labdaros” slaugos namams velionės atminimui ir visiems, pareiškusiems užuojautą laiškais ar savo dalyvavimu laidotuvėse.

Ji visada bus gyva mūsų širdyse.

Šeima

„LABDAROS” FONDO ŽINIOS:

• Nuoširdi padėka Lietuvos Kankinių parapijos katalikių moterų skyriui (pirm. Valė Jonaitis) už dosnią \$500 auką, skirtą paremti “Labdaros” slaugos namus. Tai ypatingai gražus poelgis Kankinių parapijos metinės šventės proga prisiminti mūsų nuolatinį darbą su senoliais.

• Labdaros fondo direktorių tarybos posėdis įvyko spalio 18 d. slaugos namuose. Pirmininkavo Gabija Petrauskienė.

Pirmininkės G. Petrauskienės pranešimas:

• Padėkota tarybos narei Raudai Dickinson už sėkmingą bendradarbiavimą su Toronto apylinkės švietimo taryba. Jiems tarpininkaujant, kulinarijos studentai iškepė “Labdaros” gyventojams Padėkos dienos proga sausainių, kuriais buvo pavaišinti gyventojai per Padėkos dienos arbatėlę sode lyje. Projektas bus tęsiamas ir per kitas šventes.

• Labdaros fondo stipendijos jau gana plačiai paskelbtos. Terminas įduoti prašymus stipendijai gauti yra iki šių metų lapkričio 13 d. Visi nurodymai ir formos skelbiami “Labdaros” tinklalapyje labdara.ca.

• Kanados lietuvių muziejus netrukus pradės vykdyti gyvosios istorijos projektą ir kreipėsi į Labdaros tarybą ir administraciją, norint pritarimo įjungti ir “Labdaros” gyventojus.

Šiam projektui visapusiškai pritarta, ir jis netrukus bus pradėtas vykdyti, gavus visus reikiamus leidimus ir pritarimą iš gyventojų ir jo šeimos.

• Lapkričio 13 d. “Labdaros” vyks didysis Pyragų ir rankdarbių išpardavimas. Reikia kepinų bei savanorių talkininkų ir rankdarbių pardavėjų. Prašome susisiekti su “Labdaros” darbuotoju Nerijum Augučiu 416-232-2112 ext. 413 (įkalbėkite žinutę, ir jis paskambins). Norintys parduoti rankdarbius taip pat kviečiami kreiptis į Nerijų. Ta proga taip pat bus galima įsigyti lietuvių dailės darbų, menininkų paveikslų.

Administratoriaus Eric Harrela pranešimas:

• Vietų užimtumas slaugos namuose siekia 99%.

• Sveikatos ministerija seka, kaip dažnai slaugos namų gyventojams skiriami antipsichoziniai vaistai; siekiama jų naudojimą mažinti. Taip pat siekiama sumažinti gyventojų siuntimą į ligonines iš slaugos namų. Siekiama dažniau, kiek įmanoma, teikti pagalbą slaugos namuose ir išvengti ligoninės. Yra žinoma, kad ligoninėse dažnai senyvo amžiaus žmonėms atsitinka kiti sveikatos sutrikimai. “Labdara” daro pažangą, gerinant šią padėtį, ir siekia Ontario provincijos slaugos namų vidurkį.

• Yra daug slaugos namų ūkio priežiūros sričių, kurioms reikalingas dėmesys. Reikia baigti įrengti rūsio grindis, pakeisti visų trijų gyventojų valgyklų maisto tiekimo punktų grindis, lubas, spinteles, t.t. Po 15 metų nuolatinio naudojimo daug kas pradeda susidėvėti.

• Slaugų praktiką pas mus dabar atlieka 3 studentės iš Trent universiteto. Jos dirba su mūsų gyventojais ketvirtadieniais ir penktadieniais.

• Kadangi oras buvo gražus, įvyko gyventojų išvyka į McMichael meno galeriją Kleinburg.

ACC vadybininkės Lisa Hiscott pranešimas:

• Pastebėta, kad dažniau ir dažniau pasitaiko mažų atnaujinimo darbų bei pataisymų reikalaujantys projektai. Iki šiol pajėgėme susijusias išlaidas padengti iš izdo. Tačiau pasiūtaikius didesnių lėšų reikalaujantiems taisymams, neturime tokių išteklių. Siūloma Tarybai užsiimti lėšų telkimu tokioms išlaidoms padengti.

• Pastebėta kylančios šaldymo/šildymo išlaidos. Tai gali būti dabartinių oro sąlygų pasekmė.

• Šiuo metu dar laikomės biudžeto – neviršijam numatytos sumos.

Prioritetai ir strateginis planas

Tarybos vice-pirm. Raimondas Smolskis, išanalizavęs visų darbo komitetų pateiktus prioritetus pateikė vienerių metų vykdymui strateginį planą. Jis buvo Tarybos priimtas ir pagal tai išdininkė Virginia Pečiulis sekančiam posėdžiui parengs galutinį Labdaros fondo biudžetą.

• Taip pat buvo pateikti 2017 metams lėšų telkimui svarbiausios užduotys – daugiausia slaugos namų pastatų ir ūkio pertvarkymo bei taisymo projektų.

Lėšų telkimo komiteto pranešimas:

• Vita Renyi, komiteto pirmininkė, kalbėjo apie dabartinę veiklą, renkant lėšas pelno nesiekiančiose organizacijose, apie leidinius ir reikalavimų išlaikymą, apie teikiamos medžiagos išvaizdą, apie įvairiausių projektus, per kuriuos galima sėkmingai rinkti lėšas.

• Pabrėžė, kad be savanorių talkininkų, kurie įsijungtų į lėšų telkimo komitetą, bus įmanoma surinkti paramos daug mažiau, negu mūsų slaugos namams “Labdara” reikia.

• Visiems liko aišku, kad lėšų telkimo klausimai bus dažnai nagrinėjami prie šio stalo.

Sekantis direktorių tarybos posėdis bus lapkričio 22 d.

Gabija

Lithuanian House is looking for a talented, ambitious and dedicated Manager who is accountable to the Board of Directors and is responsible for day-to-day operations and development. This involves supervision of staff, acting as a resource to the Executive Committee and liaison with a community.

This is a full-time salaried management position, which requires a flexible schedule including some weekends.

Qualifications:

- Post-secondary education and related experience in management, business, sales and marketing.
- Familiar with larger Community Centre operations.
- Excellent administrative, public relations, and business skills.
- Excellent verbal written and communication skills.
- Proficient in Microsoft Word, Excel and PowerPoint.
- Demonstrated problem-solving skills in the community setting
- Valid driver's license.

Submit a cover letter addressing these qualifications and your resume no later than December 5th by email to LNpersonnelcommittee@gmail.com

Linus Kairys: "Neringoje" visada surasi šeimą

Atkelta iš 9-o psl.

Vyksta stovyklos uždarymo koncertas, kuriame rodė 131 stovyklautojas. Vaikų stovyklos metraštyje suskaičiuoju, kad 11 iš jų buvo atvykę iš Kanados, 4 iš Lietuvos ir 2 iš Indonezijos. Tie, kurie pateko, nes norinčiųjų būna daugiau, negu stovykloje yra vietų.

Ačiū, Linai ir Džiugai, už pokalbį. Linkiu ir toliau padėti puoselėti "Neringos" stovykloje surastą didelę lietuvišką šeimą.

Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis

"Neringos" stovykla vaikams duoda lietuviškumo, lietuviškų tradicijų, religiško, religinio supratimo, dvasingumo, dvasiško bendravimo, savimi pasitikėjimo, lietuviškų švenčių, draugiškumo, supratimo, Dievo meilės. "Neringos" stovyklavietė – tai stebuklas, pastatytas ratu – iš visų namelių matosi koplytėlė – tai centras. Daug stebuklų yra ten įvykę. "Neringos" vadovybė yra prižiūrėta seselių ir jų paskirtųjų žmonių, kurie nusiteikę pasišvęsti lietuvių ir katalikų. Programa prižiūrima seselės Ignės Marijošiūtės ir Danos Vasanauskienės. Dana lanko kasmet etnokultūrinius kursus Lietuvoje.

Toronto visiems gerai žinoma sesele Ignė dirbo Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyno vienuolių įsteigtoje lietuvių vaikų darželyje ir daugelį metų – Prisikėlimo parapijoje. Jinai ir Lietuvoje yra nuostabių darbų padariusi. Vadovų stovykloje yra ir iš Lietuvos, įskaitant ir profesionalus, kaip, pvz., Vytautas Landsbergis jaunesnysis. "Neringoje" randasi nuostabi dvasia – kai tik pravažiuoji vartus, per upelį jauti lietuviškumą ir katalikišką ramumą dvasingumą.

"Neringos" šeimų stovyklos koordinatore Ona Stanevičiūtė-Mills

Mūsų dukrai Daivai labai patiko "Neringoj" draugės! Taip pat įvairūs užsiėmimai: gamtos pamokos, iškylos ir t.t. Daiva yra buvusi "Neringoj", kai mūsų visa šeima stovyklavom šeimų stovykloje. Kai ją gera draugė Cecilija Ginčauskaitė pradėjo kalbinti važiuoti šią vasarą į vaikų stovyklą, tai Daiva mielai sutiko. Aš, kai mergaitė buvau, kas vasarą ten stovyklaudavau. Visados namuose pasakojau, kaip man patiko. O dabar jai irgi taip pat patinka. Kažkaip "Neringoj" labai malonu mokintis apie lietuvišką kalbą, istoriją, papročius, tikėjimą... Vaikai tiek daug išmoksta per porą savaitių... Yra nuostabu! Jie mokinasi bežaisdami! Yra smagu susitikti draugių iš visų kampų!

Rima Saplienė

"Neringos" stovyklautojų koncertas Putname

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

KL Fondas šiais metais paskyrė per KLB

\$14,000

Kanados lietuviškoms

MOKYKLOMS

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!

Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Angie

SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

ANAPILIO parapijos žinios

• Lapkričio 6 d buvo renkama antroji rinkliava kunigų pensijų fondui – SHEPHERDS' TRUST.

• Klebonas kviečia visas mūsų parapijos KLK Moterų draugijos nares į susirinkimą, kuris vyks lapkričio 27, sekmadienį, tuoj po 10 v.r. Mišių klebonijos patalpose.

• Spalio 29, šeštadienį, vyskupo medalius už pavyzdinę Mišių patarnavimą gavo Jonas Gelažauskas ir Andrius Kružikas. Sveikiname!

• Spalio 29, šeštadienį, pakrikštytas Aisčio ir Daivos (Nielsen) Juškų sūnelis Gintas Kazimieras. Sveikiname naująjį krikščionį, jo tėvelius, senelius ir visą giminę.

• Haityje žiauraus viėsulo *Matthew* paliestiesiems tęsiamas aukų vėjus. Šiam vajui geltoni vokeliai padėti prie visų šventovės durų. Prašome aukoti per mūsų parapiją, užrašant ant vokelio savo vardą ir pavardę.

• Prisikėlimo parapijos Labdaros sekcija nuoširdžiai dėkoja visiems mūsų parapijiečiams, prisidėjusiems prie rudens išpardavimo darbų, už jų pašvęstą laiką ir šiltą krikščionišką bendravimą.

• Knygelių *Žodis tarp mūsų* lapkričio-gruodžio laida jau gauta, ir ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais po Mišių parapijos salėje.

• Šv. Jono lietuvių kapinės toliau tęsia kapinių mašinų vaju, kuriuo norima sutelkti lėšų reikiamos įrangos atnaujinimui bei įsigijimui. Auką prašome siųsti šiuo adresu: St. John's Lithuanian Cemetery, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario, L5C 1T3.

• Lapkričio 13, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Oną Dementavičienę; a.a. Juozą, Ievą ir Vytautą Leonavičius; a.a. Moniką Jurkšienę (XX metinės); a.a. Ritą Jonikaite - McMillan (XX metinės); Dobilų giminės mirusius; a.a. Joną Šlamą.

• Vasagoje lapkričio 13, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. už Sidikerskių ir Jokubauskų mirusius.

• Delhi lapkričio 12, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Oną Garalytę ir Juozą Pušinską.

KLMA žinios

Kanados lietuvių muziejus-archyvas nuoširdžiai dėkoja dr. Rasai Mažeikaitei už dosnią \$1,000 auką, kurią paaukojo a.a. Juozo Mažeikos atminimui. Dr.R. Mažeikaite daug metų vadovavo KLMA ir visai tolesnei muziejinei archyvinei veiklai padėjo tvirtus pagrindus.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Lapkričio 20, 12.45 v.p.p., Kristaus Karaliaus Gailestingumo metų užbaigimas – Ritos Kolyčiūtės paskaita apie Šventosios Motinos Teresės įtaką jos gyvenime.

• Gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos; gruodžio 4 d. skautų Kūčios; gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas; gruodžio 16 d. stovyklos "Kretinga" Advento susikaupimas.

• Tėvų Pranciškonų prašymu Lietuvos kultūros ministeris Šarūnas Birutis skyrė Kultūros ministerijos sidabro Garbės ženklą "Nešk savo šviesą ir tikėk" Daliai Felicijai Skrinskaitei Viskontienei už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui ir daugiau nei 50 metų pasišventusiai Prisikėlimo parapijos muzikinei veiklai. Sveikiname Tave, Dalia, ir džiaugiamės, linkėdami Tau visokeriopos Viešpaties palaimos.

• 2016 m. spalio 29 d. Toronto Serra klube Mišių patarnautojams buvo įteikti medaliai. Džiaugiamės, kad trys mūsų parapijos Šv. Mišių patarnautojai buvo pagerbti už jų atsidavimą ir ištikimą tarnystę Mišiose.

J.E. Vyskupas Jonas Boissonneau, Toronto vakarinės dalies vyskupas augziliaras, per Mišias įteikė „Vyskupo apdovanojimo medalį už patarnavimus“ *Our Lady of the Airways* parapijoje Mississaugoje. Mūsų parapijos apdovanojieji: Antanas Balaišis, Amelia Saulė Lentsch, Alexander Paul Lentsch.

Mes visi dėkinga širdimi sveikiname mūsų apdovantuosius ir linkime jiems ir toliau darbuotis vaisingoje tarnystėje mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vynuogyne.

• Lapkričio 13, sekmadienį, 9 v.r., Mišios už a.a. Antaniną Adamonis; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už novėnai pavestas sielas; už a.a. Eleną Juknevičienę (18 m.); už a.a. Juozą ir Janiną Šarūnus; už a.a. Joną Bukšaitį; už a.a. Anele Kalesinskienę; už a.a. Rymantą Čeponį; už a.a. Ramūną Underį (5 m.); už Kanados lietuvių jaunimo sąjungos gyvus ir mirusius narius; už a.a. Genovaitę Tunkūniene; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

DVIEJŲ ASMENŲ šeima, gyvenanti Toronte, Lawrence Ave /Bathurst St. rajone, ieško moters iki 55 m. amžiaus, mokančios anglų arba rusų kalbas, kuri gyventų kartu, atliktų namų ruošos darbus ir prižiūrėtų 2 šunis. Teirautis tel. 416-414-8644

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r.- 5v.p.p.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Reikia savanorių rudens darbams. Parapijos šventovės ir kiemo darbo diena vyks lapkričio 12, šeštadienį, nuo 9 v.r.

• Lapkričio 20, sekmadienį, 9.30 v.r., vyks pamaldos. Jose prisiminsime mūsų brangius mirusiuosius. Po pamaldų vyks Moterų draugijos susirinkimas. Visi, norintieji prisiminti mirusius šeimos narius, prašomi iš anksto pranešti parapijos klebonui tel. 905-270-3723.

• A. a. Irena Šernaitė-Meiklejohn, kuri gimė 1932 m. lapkričio 28 d. Klaipėdoje, mirė 2016 m. spalio 26 d. Mississaugoje, po gedulingų pamaldų *Turner ir Porter Peel Chapel* buvo palaidota lapkričio 4 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse. Irena paliko liūdinčius vyrą James, dukrą Rūtą Stauskienę, sūnų Petrą Meiklejohn ir vaikaičius Petrą, Nikolą, Jorį ir Aistį bei brolius Gytį ir Valentiną Šernus. Ilsėkis ramybėje.

MAIRONIO mokyklos žinios

Dėkojame Mindaugui ir Kristinai Strumkiams už visų klasių ir mokytojų nuotraukas mokyklos metraščiui. **Živilė**

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

• Pyragų ir rankdarbių išpardavimas vyks slaugos namuose lapkričio 13, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Galėsite įsigyti skanumynų, įdomių rankdarbių ir lietuvių menininkų paveikslų. Kviečiame visus paremti "Labdaros" gyventojų aktyvinimo skyriaus programas ir gyventojų išvykas bei prie kavos ar arbatos puoduko maloniai pabendrauti su slaugos namų gyventojais. Galintys ateiti į talką arba atnešti kepinų, norintys parduoti savo rankdarbius prašomi kreiptis į Nerijų Augutį paliekant jam žinutę tel.416-232-2112 ext. 413.

• Laikas įteikti prašymus gauti Labdaros fondo stipendijoms baigiasi lapkričio 13 d. Formos ir visa informacija randama labdara.ca tinklalapyje. Šiais metais skiriamos 4 stipendijos: viena \$1,300 ir trys po \$900. Prašymus iki lapkričio 13d. palikti "Labdaros" slaugos namų priimamajame (*reception*). Tikimasi stipendijas paskirti iki Kalėdų.

Paaikškinimas dėl stipendijų: stipendijas skiria ne "Labdaros" slaugos namai (jie tokių išteklių neturi). Stipendijas skiria Toronto Lietuvių Namų tarybos sukurtas Labdaros stipendijų fondas, kurį administruoti pavesta „Labdaros“ slaugos namų direktorių tarybai. Į stipendijų fondą lėšos ateina iš tik tam tikslui skirto vieno asmens palikimo nuošimčių. Stipendijos skiriamos, kai tos lėšos banke uždirba pakankamą sumą, kad tais metais būtų galima skirti stipendijas.

In Memoriam: "Labdaros" slaugos namų koplyčioje liuteronų kunigas A. Žilinskas praves pamaldas prisiminti nuo 2015 m. lapkričio mėnesio iki

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Lapkričio 13, sekmadienį, bus mūsų parapijos metinė šventė. Mišios 11 v.r., meninė programa 12.30 – 1.30 v.p.p. Pirmoje dalyje – poetas ir muzikas Raimundas Filipavičius (Ray Filip); antroje dalyje koncertuos jungtinis lietuvių, anglų ir prancūzų choras (dirigentas Manuel Blais), pietūs 1.30 v.p.p. Bus loterija. Kaina – \$25 suaugusiems, \$10 nuo 7 iki 17 m. amžiaus, iki 6 m. nemokamai. Dalyvaukime visi.

Lapkričio 6 d. per Mišias kalbėjo misionierė Soeur Rita Tountant, SMNDA, pasiūsta Montrealio arkivyskupijos. Paremkime jos kongregaciją ir visus misionierius. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Lapkričio 6, sekmadienį, įvyko tradiciniai parapijos grybų pietūs. Klebonas kun. Paulius Mališka aukėjo Mišias, skaitymus skaitė Zigmas Skučas ir Antoinette Brilvičas. Giedojo parapijos choras kartu su svečiais choristais iš Aušros Vartų parapijos, Kristina Kliorytė solo giedojo *Kyrie* ir *Ave Verum*, vargonais akompanavo Aleksandras Stankevičius. Po Mišių visi susirinko parapijos salėje, klebonas padėjo parapijos komitetui už paruošimą šventės, pasveikino svečius Ladą ir Janiną Giriūnus, atvažiavusius iš Otavos, ir palaimino vaišių stalą. Po pietų *Ilgiausių metų* buvo sugiedota Lukui Kostka, kuriam šią dieną suėjo 16 m. Lukas yra Aidos Norkeliūnaitės ir Brian Kostka sūnus. Klebonas P. Mališka perėjo per salę ir asmeniškai pasisveikino su svečiais. Loteriją organizavo Jeanne Benienė ir Linda Visockis Poole, Vyolene Mickutė vardijo laimingus bilietus, ir laimėtojai atėjo atsiimti laimikius. Visiems buvo linksma popietė.

Lapkričio 13, sekmadienį, yra Aušros Vartų parapijos pietūs, visi kviečiami dalyvauti. Prašoma įsidėmėti: tą dieną Šv. Kazimiero šventovėje Mišios bus aukojamos 10 v.r.

Lapkričio 20, sekmadienį, po 12 v.p.p. Mišių, Šv. Onos draugija ruošia vaisės parapijos salėje. Visi yra kviečiami dalyvauti, narės yra prašomos atsinešti savo knygučių ir užmokėti metinį mokesį. **J.A.**

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

dabar iškeliavusius amžinybėn buvusius "Labdaros" slaugos namų gyventojus. Pamaldos vyks lapkričio 24, ketvirtadienį, 6.30 v.v. Šeimos, draugai prašomi atnešti iškeliavusiojo fotografiją. Apie dalyvavimą pranešti telefonu, paliekant žinutę Nerijui Augučiu tel. 416-232-2112 ext. 413. Prisiminimo vakarą ruošia "Labdaros" pastoracijos komiteto narė Angelė Ambrozaitienė su "Labdaros" darbuotoju Nerijum Augučiu.

• Lietuvos kariuomenės moterų dainos vienetas "Guostė" pradžiugino mūsų gyventojus spalio mėn. 28 d. "Labdaroje" surengtu koncertu. Po koncerto visi gardžiavosi Central Etobicoke kulinarijos studentų iškeptais skanumynais. Visiems nuoširdi padėka už puikų popietę.

PADĖKA

Šiais metais balandžio mėnesį Toronte lietuviškieji "Klevo lapai" *Baltic Cup* turnyre iškovojo auksinę pirmąją vietą. Ta proga ledo ritulininkai surengė aukų rinkimo vaju

paremti "Labdaros" slaugos namus. Iš viso surinkta \$245.

Nuoširdus AČIŲ mūsų "Klevo lapų" ledo ritulininkams! Mes esame jėga, kai padedam vienas kitam!

Gabija

KALĖDINIS TŽ numeris išeis GRUODŽIO 13 d.

Iki gruodžio 5 d. prašome pranešti administracijai apie sveikinimus rėmeliuose (apmokami pagal užimamą plotą) arba įsirašymą į bendrą sveikinimą (laisva auka).

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$75 – Fredas, Linda (Keršytė), Krista, Christian Gotthans; \$50 – Birutė Tamošiūnienė; \$20 – Liuda Stulginskienė, Martynas Jonušaitis, Oakville, ON.